

Verslag informele bijeenkomst gemeenteraden Regio Hart van Brabant – Grip op jeugdhulp, proces en rol van de raden

Verslag voor de bijeenkomst van 25 januari 2025, 9.30 uur, te Tilburg

Agenda

1. Opening, orde van de vergadering en mededelingen
2. Toelichting door de indieners van de moties die vroegen om de verenigde vergadering
3. Korte introductie op de inrichting van de jeugdhulp in Regio Hart van Brabant
4. Terugblik/ reflectie
5. Hoe voorkomen we herhaling in de toekomst?
6. Rol van de raden
7. Stemming over moties
8. Sluiting van de vergadering

Aanwezige raadsleden aangesloten gemeenten Hart van Brabant

Marie-Louise Aarts	D66	Alphen-Chaam
Bart Lauwaars	GBA	Alphen-Chaam
Ruud Van Dongen	GBA	Alphen-Chaam
Lammert Westra	CDA	Alphen-Chaam
Astrid Lanslots-de Vet	CDA	Alphen-Chaam
Driek Cornelissen	VPB	Baarle-Nassau
Carla Dirven – Soffers	Baarle!	Baarle-Nassau
Frans Den Broeder	Dongense VVD	Dongen
Joeri De Jong	D66	Dongen
Marieke Schouten	D66	Dongen
Ulas Köse	D66	Dongen
Gert-Jan Van Broekhoven	Volkspartij Dongen	Dongen
Cees Zwaal	Volkspartij Dongen	Dongen

Gitta Glerum-Camfferman	D66	Dongen
Marjolijn Diepstra	CDA	Dongen
Stijn Sips	CDA	Dongen
Perry Wens	Dongense VVD	Dongen
Wim Broeders	Kern 75	Gilze en Rijen
Ruud Van Iersel	Kern 75	Gilze en Rijen
Frank Sarton	Kern 75	Gilze en Rijen
Bart Van Enschoot	VVD	Gilze en Rijen
Hans Van Nistelrooij	VVD	Gilze en Rijen
Janet Frankemölle-Bolier	CDA	Gilze en Rijen
Frits Van Vugt	D66	Gilze en Rijen
Antoniet Krol-Graat	D66	Gilze en Rijen
Peter Van Seters	Groen Gilze Rijen	Gilze en Rijen
William Van Trier	Kern 75	Gilze en Rijen
Erik Schellekens	Lijst Riel-Goirle	Goirle
Piet Verheijen	D66	Goirle
Maggie De Jong	PvdA	Goirle
Ineke Wolswijk	CDA	Goirle
Micheal Meijers	D66	Goirle
Ad Van Elsacker	Pro Actief Goirle	Goirle
Antoon Van Baal	PvdA	Goirle
Bert Van der Velden	Pro Actief Goirle	Goirle
Isabelle Visser	Lijst Riel-Goirle	Goirle
Nancy Jansen-van Iersel	Gezond Verstand Goirle Riel	Goirle
Mark Verhoeven	Lijst Riel-Goirle	Goirle

Corné De Rooij	Gezond Verstand Goirle Riel	Goirle
Teun Van den Brand	Gezond Verstand Goirle Riel	Goirle
Joris Duijsters	Gezond Verstand Goirle Riel	Goirle
René Broos	DMP Heusden	Heusden
Jeannette Verhoofstad-Stupers	DMP Heusden	Heusden
Hannie Van den Dungen	Heusden Eén	Heusden
Maartje Schmiermann	CDA Heusden	Heusden
Charlotte Bol	CDA Heusden	Heusden
Jos Van Oyen	D66 Heusden	Heusden
Jelle Van den Corput	HOI Werkt	Hilvarenbeek
Ko Hamelink	HOI Werkt	Hilvarenbeek
Gon Boers	HOI Werkt	Hilvarenbeek
Myriam Wiercx	HOI Werkt	Hilvarenbeek
Wil Vennix	VVD	Hilvarenbeek
Lars Van Riel	VVD	Hilvarenbeek
Tycho Holleman	VVD	Hilvarenbeek
Jan Van de Wouw	CDA	Hilvarenbeek
Werner Hermans	HOI Werkt	Hilvarenbeek
Johan Van Iersel	CDA	Hilvarenbeek
Rian Van de Schoot	HOI Werkt	Hilvarenbeek
Hein Lommers	Voor Loon	Loon op Zand
Gerdy Zijlmans	Gemeentebelangen	Loon op Zand
Wim Veldkamp	Gemeentebelangen	Loon op Zand
Rob Van Hest	CDA	Loon op Zand
Michel Verhoeven	VVD	Loon op Zand

Maaïke Mesdag-Blom	Pro3	Loon op Zand
Peter Flohr	Pro3	Loon op Zand
Ton Van de Ven	VVD	Oisterwijk
Marieke Dujardin	Algemeen Belang	Oisterwijk
Alex Van Assouw	Algemeen Belang	Oisterwijk
Guy De Kort	PRO	Oisterwijk
Marion Das	PRO	Oisterwijk
Jan De Laat	PGB	Oisterwijk
Frank De Werdt	CDA	Oisterwijk
Con Van Beckhoven	VVD	Oisterwijk
Johan Van den Brand	PGB	Oisterwijk
Marieke Moorman	Partij Gemeente Belang	Oisterwijk
Femke Pijnenburg	Partij Gemeente Belang	Oisterwijk
Rik Roemen	CDA	Oisterwijk
Jan Van Ginneken	D66	Oisterwijk
Perry Janssen	Lijst Smolders Tilburg	Tilburg
Anne-miep Vlasveld	Partij voor de Dieren	Tilburg
Frank Kriellaars	VVD	Tilburg
Freke Schellekens	GroenLinks	Tilburg
Rene Spieringhs	GroenLinks	Tilburg
Aziza Aboulkacem-Jardaoui	Partij van de Arbeid	Tilburg
Pam Wijnans	Partij voor de Dieren	Tilburg
Ineke Couwenberg	CDA	Tilburg
Sofia Schampers	D66	Tilburg
Kirill Blokker	D66	Tilburg

Beppie Smit	D66	Tilburg
Henk Van Tilborg	50 Plus	Tilburg
Frans Vriens	50 Plus	Tilburg
Julian Zieleman	D66	Tilburg
Ivan Otten	VoorTilburg013	Tilburg
Linda Oerlemans	ONS TILBURG	Tilburg
Anneke Dunning	D66	Tilburg
Jort Molenaar	D66	Tilburg
Pim Kooke	Forum voor Democratie	Tilburg
Toine Zegers	Lokaal Tilburg	Tilburg
Will Lodenstijn	Lokaal Belang	Waalwijk
Marja Verhagen-Van Lier	Lokaal Belang	Waalwijk
Jan Van Groos	Christen Unie	Waalwijk
Yvette Van Laar	GroenLinksaf	Waalwijk
Tom Klerks	VVD	Waalwijk

- Voorzitter: de heer Theo Weterings, voorzitter gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant
- Secretaris: de heer Frank van Mil, directeur gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant
- Bestuurscommissie Jeugd: de dames Denise Kunst, Marcelle Hendrickx en de heren Dion Dankers en Peter van Steen
- Hoofd afdeling Sociaal gemeente Tilburg: de heer Louis Teunissen
- Notulist: de heer Ad de Krom (Notuleerservice Dictum)

1. Opening, orde van de vergadering en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren. Van harte welkom in de LocHal in Tilburg voor de verenigde vergadering van onze gemeenschappelijke regeling Hart van Brabant. Het zou de derde keer zijn dat wij een verenigde vergadering hebben, maar daarvoor is een eerste vereiste het vaststellen van het quorum. Op basis van de plaatsgevonden registratie heeft u een sticker gekregen, omdat u lid bent van een van de gemeenteraden in Regio Hart van Brabant. Op dit moment van de opening van de vergadering is het aantal aanwezige raadsleden 100. Dat is niet het vereiste quorum. Dus als uw

voorzitter kan ik niet anders concluderen dat wij niet kunnen overgaan tot de formele opening van deze verenigde vergadering. Dat neemt niet weg dat in onze GR ook is opgenomen, dat als de situatie zich voordoet, ik als voorzitter namens het algemeen bestuur een tweede vergadering moet uitschrijven. Dat zal ik ook doen. En dan is het vervolgens aan u en de betrokken raden of zij het algemeen bestuur wel of niet laten weten of zij behoefte hebben aan die vergadering. Waarom zeg ik dat? Omdat wij ook voorzien hebben – en dat stond in de uitnodiging en de spelregels die ik wil hanteren – dat als er geen quorum is, gegeven het feit dat u allemaal extra vroeg bent opgestaan om vandaag in Tilburg te zijn, wij wel een informele bijeenkomst kunnen hebben. We kunnen de voorgestelde agenda volgen. U kunt de toelichtingen krijgen zoals voorzien, onder andere door degenen die om deze verenigde vergadering hebben gevraagd. Dat zijn drie vertegenwoordigers van de raden. De wethouders en de leden van het algemeen bestuur kunnen een toelichting geven, zoals voorzien in de agenda. U hebt namelijk voor uzelf het goede voornemen gehad om hier vanochtend nadere informatie te krijgen over hoe het is gegaan met de jeugdhulp en de financiering daarvan en of wij als raden voldoende zijn geïnformeerd. Wij kunnen in ieder geval dat gesprek met elkaar hebben.

Dus mijn formele vaststelling op dit moment is dat ik de vergadering niet kan openen, omdat er onvoldoende quorum is. Het voorstel is om wel een informele bijeenkomst te hebben. Dan volg ik de agenda en heeft u in ieder geval alle informatie. U kunt ook vragen stellen. Dat is ook voorzien. Kunt u daarmee instemmen, dat ik zonder de vergadering te openen een informele bijeenkomst heb, met de agenda, zoals die voorligt?

Iedereen kan denken: dat is mooi, mijnheer Weterings, maar dan ga ik nu leuke dingen in Tilburg doen, een bezoek aan de Heuvelstraat brengen of welk winkelcentrum dan ook. Het woord is aan mevrouw Couwenberg.

Mevrouw Couwenberg (Tilburg): Is het mogelijk dat de verantwoordelijke wethouders reageren op de moties en aangeven hoe ze daarin staan?

De voorzitter: Dat zou ook voorzien zijn, dat we dat doen. Uiteindelijk kunt u spreken over de moties en kunnen we die ook bespreken.

De heer Van de Ven (Oisterwijk): U vraagt ons in te stemmen met een informele bijeenkomst, maar hoe gaan we dat doen als we geen quorum hebben om daarmee in te kunnen stemmen?

En twee. Een perfect initiatief, dat hier is getoond. Jammer dat we dat quorum niet halen. Bovenal is het signaal duidelijk dat hier al door honderd mensen wordt afgegeven. Zij laten zien dat ze zich zorgen maken over de grip die we op het onderwerp hebben, of niet hebben. En nogmaals complimenten voor de organisatie, voor het opzetten van dit.

De voorzitter: Dank voor die complimenten. En dat is inderdaad ook een dank voor al onze medewerkers, die bij de voorbereiding hun best hebben gedaan. Ook u en de leden van de bestuurscommissie en het algemeen bestuur, die de inhoudelijke voorbereiding hebben gedaan. Een formele stemming over wel of niet een informele bijeenkomst kan ik ook niet houden. Dat klopt. Het staat iedereen vrij, gelukkig in dit vrije land, om vervolgens de benenwagen te pakken en te zeggen dat het mooi is dat die bijeenkomst plaatsvindt, maar daar niet bij te hoeven zijn en iets anders te gaan doen. Als meer dan de helft van ons weg zou gaan, dan hoeven wij hier ook niet te blijven zitten. Ik geef het woord aan de heer Van Vugt.

De heer Van Vugt (Gilze Rijen): Voorzitter. Ik was niet van plan om de benenwagen te pakken, omdat niemand dat wil. Aangezien we straks wel een informele vergadering hebben, zijn daar geen spelregels voor. Dat betekent dat we in principe ook in die informele vergadering kunnen stemmen. Willen we voorkomen dat er straks toch die verplichte tweede vergadering komt, dan lijkt het me handig dat we wel de stemmingen doen. Want dan kan in ieder geval het draagvlak achter de moties opgemerkt worden.

De voorzitter: Ik heb inderdaad een keer het woord 'informele vergadering' gebruikt. Dat lijkt me niet juist. Het is een informele bijeenkomst. En we moeten ook niet gaan stemmen, Want dan doen wij onrecht aan de bedoelingen van de Gemeentewet en onze gemeenschappelijke regeling. Namelijk, dat het de bedoeling is van het uitschrijven van een tweede vergadering, dat eenieder opnieuw de afweging kan maken. Eenieder, alle raadsleden in Hart van Brabant, of hij of zij wel of niet bij deze bijeenkomst wil zijn. En formeel, als de tweede keer niet plaatsvindt, dan gaan we het er over hebben, dan is er geen vergadering geweest. Dus nee, we gaan niet stemmen.

De heer Van Vugt (Gilze Rijen): Maar dat betekent dat er automatisch een tweede vergadering komt. De Gemeentewet schrijft voor dat daar geen quorum voor aanwezig hoeft te zijn. En ik kan me zomaar voorstellen dat er mensen zijn uit deze zaal, veel of weinig, die dan zullen komen. En dat lijkt me ook niet wenselijk. We hebben nu een vrij grote opkomst, honderd mensen. Dus het lijkt me voor de informele bijeenkomst waar er geen spelregels zijn, goed om toch te stemmen.

De voorzitter: U bent met honderd mensen. Daar komen ook de leden van de bestuurscommissie en het algemeen bestuur bij. We zitten dus tussen de 110 en 120 mensen, die met goede bedoelingen hier zijn gekomen. Namelijk geïnformeerd worden, met elkaar het gesprek voeren over hoe het is gegaan met de financiering ende verantwoording van de oplopende uitgaven bij de jeugdzorg het afgelopen jaar. Dat gesprek kunnen we vandaag met elkaar hebben. Ik zal die vergadering uitschrijven. U kunt in uw eigen gemeenteraad met elkaar discussiëren en ook met de betrokken wethouders over de vraag of wij nog behoefte hebben aan een formele vergadering, voor welke stemming dan ook. Dan weet ik ook, dat als ik daar voldoende signalen van krijg en wij hebben die behoefte, dan ik er van uit mag gaan dat er de volgende keer een quorum is. Maar ik denk dat het aan ons allen is om aan het einde van deze ochtend vast te stellen of we de informatie hebben gehad die we van belang vinden om te weten wat er is gebeurd. Er zijn vragen beantwoord, die ook uit de moties blijken. Nou, die antwoorden kunt u dan met elkaar beoordelen. In de eerste plaats in de eigen raad. Mijn voorstel, en zo ga ik ook beginnen, is dat het een informele bijeenkomst is en we de agenda volgen zoals voorgenomen, maar er wordt vanochtend niet gestemd.

En als u het daarmee eens bent, dan wil ik u van harte uitnodigen om vooral te blijven, want dan ga ik die agenda zo volgen.

2. Toelichting door de indieners die vroegen om de verenigde vergadering (Goirle, Loon op Zand en Tilburg)

De voorzitter: Dat betekent dat in die agenda is voorzien, dat op de eerste plaats de drie aanvragers, die ook in de betrokken gemeenteraden het initiatief hebben genomen om deze verenigde vergadering te vragen, de gelegenheid krijgen om dat toe te lichten. Dat zijn de heer Kooke uit

Tilburg, mevrouw Mesdag uit Loon op Zand en de heer Verhoeven uit Goirle. En op mijn lijstje staat dat de heer Kooke uit Tilburg als eerste is, maar volgens mij was de discussie in Tilburg over de motie aansluitend op iets wat er al eerder gebeurd was in Loon op Zand of Goirle. De heer Verhoeven krijgt als eerste het woord, want het bericht uit Goirle was het eerst. Gaat uw gang, mijnheer Verhoeven. Sprekers worden uitgenodigd om hier achter het spreekgestoelte te staan.

De heer Verhoeven (Goirle): Dank je wel, voorzitter. Een informele setting, die ook wel iets weg heeft van een aandeelhoudersvergadering. We komen hier natuurlijk voor heel iets anders.

Voorzitter. Goed om te zien dat toch zoveel raadsleden, bestuurders en andere betrokkenen hier vandaag bijeen zijn. En dan op een zaterdag, een dag waarop de politiek juist niet onze hoofdmoot is, maar juist onze partners of gezinnen. Maar jullie aanwezigheid hier vandaag laat zien hoe belangrijk het is dat we het over deze onderwerpen gaan hebben.

Voorzitter. Ik sta hier namens Aukje Mesdag uit Loon op Zand en Pim Kooke uit Tilburg. En samen met de steun vanuit de raad van Dongen hebben we deze vergadering aangevraagd, omdat we geloven in de kracht van samenwerking in deze regio.

Maar voordat ik inhoudelijk inga en hier mijn verhaal afsteek wil ik ook een compliment geven aan al die andere gemeenten, die hier vandaag zijn en moties hebben voorbereid. Het is duidelijk dat we tegen dezelfde knelpunten aanlopen: communicatie, bedrijfsvoering, financiën, democratische legitimiteit. Dit was de kern van onze moties. Het maakt nog eens duidelijk hoe breed deze punten gedragen worden. Het geeft ons vertrouwen dat we hier vandaag niet alleen de problemen bespreken, maar dat we ook stappen zetten richting oplossingen. Want deze onderwerpen raken niet alleen onze gemeenten, maar vooral ook de inwoners die wij vertegenwoordigen.

Samenwerking begint bij een solide basis en dat is communicatie. Maar juist daar hebben we de afgelopen tijd knelpunten gezien. Een van de belangrijkste punten die we dan ook willen bespreken is duidelijke en tijdige informatie aan die gemeenteraden. Het valt op dat soms belangrijke informatie pas vaak laat gedeeld wordt, nadat er raadsvragen zijn gesteld. Dat is niet hoe het hoort, voorzitter. Waarom zijn die signalen en zorgen niet eerder met ons gedeeld, of op een andere manier? We begrijpen dat processen soms tijd kosten. Maar ook na dit signaal bleef de communicatie traag en stroperig en werden gemeenteraden niet altijd op dezelfde manier geïnformeerd. Deze gebrekkige informatievoorziening heeft geleid tot onnodige onzekerheid, waardoor gemeenteraden niet altijd in staat zijn geweest om hun controlerende rol goed uit te oefenen. Een voorbeeld hiervan is de radenavond over Crossroads. Voor veel van ons raadsleden riep die avond juist meer zorgen op dan dat die duidelijkheden gaf. Als wij gemeenteraden goed en op tijd geïnformeerd zijn kunnen wij beter meedenken, beleid aanpassen en uitleggen waarom bepaalde keuzen noodzakelijk zijn. Dit is een van de basisprincipes, die we in onze democratie delen. Daarom is het tijd voor verandering. Wij pleiten dan ook voor een proactieve, eenduidige manier van communiceren, waarbij gemeenteraden tijdig worden betrokken bij de ontwikkelingen binnen de regio. Wat ons betreft maken we vandaag heldere afspraken over een transparante en duidelijke informatievoorziening. En als dat vanwege het quorum niet kan, dan eventueel in het vervolg.

Maar communicatie is niet het enige dat aandacht vraagt, voorzitter. Het raakt direct aan hoe we onze regio sturen en organiseren. Er blijkt binnen de huidige structuren soms weinig gevoel van urgentie te zijn. Dit kan deels te maken hebben met de eerder genoemde communicatieproblemen. Hoewel we de goede intenties en inzet niet in twijfel trekken zien we dat er meer nodig is. De

bedrijfsvoering en de sturing vanuit de regio moeten beter worden georganiseerd om problemen daadkrachtig aan te kunnen pakken. Goede sturing is dus onmisbaar om onze doelen te bereiken. Zonder duidelijke richtlijnen en opvolging blijven doelen onbereikbaar en zijn ze zelfs onrealistisch. Dit is niet alleen onze conclusie maar ook die van diverse rekenkamers. Hun adviezen verdienen meer aandacht en moeten serieus worden opgevolgd. Daarom zou het een idee zijn om de gezamenlijke rekenkamers de gang van zaken te laten onderzoeken, zodat mogelijk de uitkomsten hiervan kunnen worden meegenomen in de Kernagenda 2027.

De manier waarop we de regio organiseren heeft ook directe gevolgen voor de financiën en de zorg die wij leveren. De overschrijdingen in de begroting van de regio hebben directe en soms ingrijpende gevolgen voor de gemeentelijke begrotingen. Als gemeenteraden maken we elk jaar bewuste keuzes over welke maatschappelijke doelen we willen bereiken en hoeveel middelen we daarvoor vrijmaken. Hier leggen we publiekelijk verantwoording voor af. De onverwachte financiële overschrijdingen, zeker in deze mate, dwingen ons echter om deze keuzes bij te stellen. Dit betekent dat we ambities moeten uitstellen of extra moeten bezuinigen. En beide opties zijn soms moeilijk uit te leggen. Daarnaast zien we dat kostenoverschrijdingen steeds vaker voorkomen. Dit roept dan ook de vraag op of de incidenten niet een structureel probleem hebben. En deze structurele problemen raken niet alleen de begrotingen, waarover ik het zojuist had, maar juist ook de inwoners die afhankelijk zijn van deze zorg. Het wordt steeds moeilijker om op tijd de juiste zorg te leveren. Wachtlijsten bijvoorbeeld zullen toenemen en kwetsbare inwoners krijgen niet altijd de hulp die ze nodig hebben. Dit zijn geen abstracte cijfers, waar we mogelijk dadelijk ook over geïnformeerd worden, maar het zijn mensen die we in deze regio moeten beschermen en ondersteunen. Naast communicatie, bedrijfsvoering en financiën is er nog een punt dat we moeten bespreken: de democratische legitimatie.

De voorzitter: Wij hadden net afgesproken dat u vijf minuten heeft.

De heer Verhoeven (Goirle): Dat heeft u afgesproken. Ik heb net met mijnheer Kooke en mevrouw Mesdag afgesproken dat we het in zeven minuten doen, zodat we tien minuten extra hebben voor het bespreken van de moties. Er was alleen geen gelegenheid om dat hier vooraf ook te melden.

De voorzitter: U heeft met de andere indieners afgesproken, dat u vindt dat u zeven minuten mag hebben. Dat is niet geldend, want dat zou u dan op zijn minste met de voorzitter gecommuniceerd moeten hebben. Betekent het dat u drie keer zeven minuten gaat praten?

De heer Verhoeven (Goirle): Ik heb anderhalve minuut uitloop.

De voorzitter: Oké, dus u spreekt namens u gedrieën. Dus u bespaart, dan heeft u het woord. Het woord is aan de heer Verhoeven.

De heer Verhoeven (Goirle): Dank u wel. Voorzitter. Samenwerken binnen een regio, zoals Hart van Brabant, heeft voordelen. Bundelen van krachten en het aanpakken van complexe vraagstukken is vooral voor kleinere gemeenten een grote uitkomst. Maar er is ook een keerzijde. Raadsleden en inwoners voelen vaak dat ze minder invloed hebben op wat er in deze bestuurslaag gebeurt. De controle wordt moeilijker en de afstand groter. Daarom moeten we manieren vinden om de democratische legitimiteit te versterken. Gemeenteraden moeten meer betrokken worden bij

besluiten en er moet meer ruimte komen voor debat en inspraak. Wij zeggen: samenwerking is geen doel op zich, maar een middel om onze inwoners beter te helpen. Zij staan voor ons altijd centraal. Voorzitter. Ik kom tot een afsluiting. Laten we dus niet vergeten waarom we hier vandaag zijn: omdat we geloven in de kracht van de samenwerking. Niet omdat het altijd makkelijk is, maar omdat het noodzakelijk is. Vandaag hebben we de kans om samen stappen te zetten voor een regio waarin gemeenteraden gehoord worden, waarin inwoners vertrouwen hebben in hun bestuur en waarin zorg en financiën in balans zijn. Laten we deze kans grijpen en ervoor zorgen dat de mensen voor wie we dit doen zien dat wij als regio verantwoordelijkheid nemen en handelen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Verhoeven. En ook dank voor de andere bijdragen, die u namens de andere indieners van moties in de raden Loon op Zand en Tilburg heeft gegeven, ook als toelichting op hetgeen wat u hier vanochtend wilt bespreken. Die zal ook aan de orde komen in de verschillende bijdragen van de vertegenwoordigers vanuit de bestuurscommissie. Het lijkt me goed om het verdere vervolg van deze bijeenkomst toe te lichten. De moties worden collectief op het einde van deze bijeenkomst besproken. Dit omdat we hebben vastgesteld dat het moeilijk is om ze te koppelen aan een van de drie te houden inleidingen van de leden van de bestuurscommissie, wat oorspronkelijk de bedoeling was. Dus ik ga volgens de volgorde van de agenda de leden van de bestuurscommissie het woord geven. Ik stel u voor hen ook de gelegenheid te geven eerst hun bijdrage te geven, zoals ze die hebben voorbereid. Dan is er wel gelegenheid voor u in de zaal om vragen te stellen of opmerkingen te maken naar aanleiding van die inleidingen vanuit de bestuurscommissie.

Zij spreken ook namens het algemeen bestuur, kan ik u verzekeren, want zo werkt het ook in onze besluitvorming. Daar waar nodig zijn de besluiten van de bestuurscommissie ook bekrachtigd door het algemeen bestuur. Dat is van belang te weten als het gaat om de verantwoordelijkheid, over de orde dus. Ik ga de verschillende leden van de bestuurscommissie en de ambtelijk adviseur, de heer Teunissen, het woord geven. Geen interrupties tijdens hun betoog. Vragen aan de heer Teunissen na zijn bijdrage kunnen alleen gaan over de feitelijk inhoudelijke toepassing van de regelingen en wat dies meer zij. U weet als geen ander dat de bestuurlijk-politieke verantwoording bij de leden van de bestuurscommissie en het algemeen bestuur ligt. Dus als u daarover vragen heeft, dan komen die aan de orde na de bijdragen van de leden van de bestuurscommissie.

Als u deze volgorde logisch vindt, dan is nu het woord aan de heer Teunissen, die een korte introductie geeft over de inrichting van de jeugdhulp in onze regio.

3. Korte introductie op de inrichting van de jeugdhulp in Regio Hart van Brabant

De voorzitter: Dan is nu het woord aan de heer Teunissen.

De heer Teunissen: Goedemorgen allemaal. Ik sta hier als afdelingshoofd Sociaal van de gemeente Tilburg. Naar die functie is gemandateerd dat ik contracteigenaar ben. Iemand moet tekenen voor de contracten. Vandaar dat ik hier sta.

Zoals u weet is de opgave voor de Jeugdwet wettelijk vastgelegd sinds 2015, toen de transitie heeft plaatsgevonden voor het sociaal domein. De gemeenten zijn verantwoordelijk. Wij moeten betalen voor onze eigen jeugdhulp. Dat is in de praktijk complex. Financieel gezien is het een open

einderegeling. Dat betekent dat er op grond van budgetten, zoals die aan de voorkant zijn begroot, nooit tegen individuele casussen wordt gezegd dat ze niet voor jeugdzorg in aanmerking komen, omdat er geen geld meer gereserveerd is. Er is altijd een risico op budgetoverschrijding of -onderschrijding. Een onderschrijding kan natuurlijk ook.

Vanaf 2015 zijn er stevige financiële uitdagingen. Het Rijk heeft destijds al bezuinigingen doorgevoerd op budgetten, zoals die zijn overgeheveld. En die discussies lopen nog steeds. Daarover worden veel gesprekken gevoerd. Komende donderdagochtend, 30 januari, is er een uitspraak van een Commissie van wijzen, die een uitspraak gaat doen of budgetten richting gemeenten voldoende of onvoldoende zijn en hoe het Rijk hierin zou moeten opereren. Het Rijk heeft eerder aangegeven dat het zich committeert aan de uitspraak van de Commissie van wijzen. Of dat echt gaat gebeuren is daarna aan het kabinet.

Geld is, zoals u weet, constant een onderwerp van discussie. Dat is een van de redenen dat u hier vanochtend met zijn allen bent. Het is ook een aandachtspunt in de regio in de gesprekken met Crossroads en met de andere zorgaanbieders. Het is ook een onderdeel geweest van de vorig jaar gemaakte afspraken naar aanleiding van de overschrijdingen bij Crossroads. Zoals u weet is een deel van het verlies door Crossroads genomen en een deel door de gemeenten. Daarbij is ook de afspraak gemaakt dat als individuele zorgaanbieders in de financiële problemen komen ze zich bij ons kunnen melden om daarover een gesprek te voeren en daarnaar onderzoek te doen. Dat zijn we ook verplicht vanuit de opgave van de Jeugdautoriteit, die hier ook op stuurt. Er heeft zich inmiddels een van de partijen gemeld om een open boekenonderzoek te laten doen.

De regionale aanpak is inmiddels ook wettelijk vastgelegd. Regio Hart van Brabant is vanuit het Rijk als regio zijnde bevestigd. We zitten op een lijn van een hervormingsagenda om regio's te verplichten om juridisch gezien tot een gemeenschappelijke regeling te komen. Je mag dus ook als regio niet kiezen voor niet samenwerken. Je bent daartoe verplicht.

In 2019 liepen wij in deze regio al vooruit door al een gemeenschappelijke regeling in Hart van Brabant op te richten. De Bestuurscommissie Jeugd is de schakel naar individuele gemeenten. En lokaal kan dan het goede gesprek gevoerd worden. De GR bestond al langer in deze regio, maar had nog niet de taak om ook met jeugd bezig te zijn. Jeugdhulp is als taak aan de gemeenschappelijke regeling gedelegeerd. Dat is in 2019 gebeurd. Voor uw beeld, de gemeenschappelijke regeling is verlengd bestuur. De meesten van u zullen dat weten. Het wordt wel eens een aanbouw van het Huis van Thorbecke genoemd, een entresol. Daarin kun je eigenlijk het algemeen bestuur zien als een soort van gemeenteraad en het dagelijks bestuur als het college. In die verantwoordelijke verhouding is het te zien.

De uitvoering van jeugdhulp is zoals gezegd door het algemeen bestuur gedelegeerd aan de Bestuurscommissie Jeugd. De portefeuillehouder Jeugd van iedere individuele gemeente neemt dan namens die gemeente en namens het eigen college deel aan de Bestuurscommissie Jeugd. De Bestuurscommissie Jeugd informeert de gemeenten. Het is aan ieder afzonderlijk lid van de bestuurscommissie, dus de portefeuillehouder, om de verantwoordelijkheid te nemen voor de informatieverstrekking aan u als individuele gemeenteraad.

In 2020 en 2021 heeft er interactie met u plaatsgevonden over de gewenste inrichting van het sociaal domein. Dat is ook al eerder gedeeld, de houtskoolschetsen en dergelijke zijn met u gedeeld. Daar heeft u de uitgangspunten kunnen vaststellen en de nieuwe inkoopssystematiek is operationeel sinds 1 januari 2023.

Hoe ziet het plaatje eruit? Er is op twee manieren ingekocht. Er heeft een taakgerichte inkoop plaatsgevonden. Dat betekent eigenlijk dat je aan de voorkant afsprekt uit te gaan van min of meer zoveel cliënten. Daarvoor krijgen de aanbieders een zak met geld en daarvoor moeten zij het doen. Dat is gedaan voor de hoogspecialistische zorg. Er is daarvoor één contract afgesloten met Crossroads. Er gaat daarin grofweg 70 miljoen euro om.

Voor crisisopvang, segment 5, is er ook één opvang, opnieuw Crossroads, en daar gaat ongeveer 1 miljoen euro in om. Veel kleiner dus in omvang. Partners van Crossroads zijn Sterk Huis, GGZ Breburg, Amarant en De Viersprong. En er zitten nog een aantal strategische partners voor Crossroads zelf omheen, maar dat is geen rechtstreekse contractpartner voor de regio.

Rechts is een aantal segmenten te zien die via P maal Q zijn ingekocht, dus de uurprijs. En dat is het geval voor een drietal segmenten: 2, 3 en 4: wonen, dagbegeleiding en veel voorkomende ondersteuning. Voor uw beeld, in wonen gaat grofweg 12 miljoen euro om, in dagbegeleiding grofweg 3 miljoen euro en in veel voorkomende zorg, segment 4, grofweg 40 miljoen euro. Dat in orde van grootte.

Nu laat ik de ontwikkelingen van de zorgkosten in de regio vanaf 2015 zien. De blauwe balken geven de gemiddelde prijs per jaar aan. Die prijs lag rond 70 euro in 2015 en is gestegen naar 140 euro in 2023. Dat is een ontzettende groei, maar de nuancering komt vanuit de oranje lijn, die zonder indexering is naar aanleiding van cao-doorvoeringen en zo. U ziet in de laatste jaarschijf 2023 dat er inmiddels een fors verschil zou zijn geweest als die indexering niet had plaatsgevonden. Dus de stijging van de zorgkosten komt voor een belangrijk deel voort uit de indexering.

Dan nog een aantal cijfers. Het aantal unieke cliënten in de jeugdzorg begint met 12.000 in 2018 en bedraagt uiteindelijk 12.671 in 2024. Dat is een stijging, maar die is niet heel erg groot en verhoudt zich niet tot de gemiddelde zorgkostenstijging. Dat betekent dus dat het aantal cliënten weliswaar niet zo heel erg stijgt, maar dat de gemiddelde kosten per cliënt wel heel sterk stijgen. Dat zien we ook in de praktijk. De problematiek wordt groter en intensiever. Dat betekent ook dat we kunnen zeggen dat we aan de voorkant voor de lichtere problematiek al meerdere, andere en lichtere oplossingen weten te vinden, waardoor deze cliënten niet meer richting de specialistische zorg gaan. We zien dus wel dat er daarmee een stijging is van de problematiek. Dat ligt ook aan onze verwijzingen. Dus daarop zijn we sterk aan het sturen. Vanuit de hervormingsagenda moeten we stevige lokale teams gaan ontwikkelen. Daarmee is iedere gemeente ook bezig en die geven ook de mogelijkheden om nog sterker te sturen op welke cliënten hoeveel zorg moeten hebben en moeten ze inderdaad naar de specialistische zorg of kunnen we het aan de voorkant, bijvoorbeeld in de sociale basis beter helpen. Ook komt daar een discussie over de reikwijdte: wat is allemaal jeugdzorg? Zeker voor segment 1, de wat lichtere zorg, kunt u als raad ook de keuze maken over wat u al dan niet als jeugdzorg beschouwt. Daarop kunt u sturen.

Rechts ziet u een oranje lijn, die aangeeft hoe de totale zorgkosten zijn gestegen, dan wel gedaald zijn in de jaren sinds 2015. Dat is een grillige grafiek. U ziet dat de overgangsjaren 2015 en 2016 nauwelijks stijging laten zien. Dat had te maken met het feit dat er toen budgetplafonds waren. Daarmee houden we een goede grip op de zorgkosten. We hebben in de praktijk toen wel gezien dat er forse wachtlijsten zijn ontstaan. Mede om die op te lossen, omdat veel cliënten niet tijdig goede zorg kregen, heeft er vanaf 2017 tot en met 2019 een arrangementenstructuur plaatsgevonden, waarmee via P maal Q is gefinancierd. Dan zie je ook een forse stijging in de zorgkosten, maar een absolute daling in de wachtlijsten. Dus je hebt de zorg beter geregeld, maar daar hebben we in die

periode alleen wel fors voor betaald. Daarop is ook wel grip gekomen door extra controles uit te voeren en een schakelteam in te voeren, een team van specialisten, ambtenaren en zorgwerkers, die keken of deze (intensieve) zorg daadwerkelijk nodig was.

In 2020 en 2021 zien we een stabilisatie. De voornaamste reden daarvan is corona. Het is een cynische conclusie, maar de coronaperiode heeft ervoor gezorgd dat er beter grip kwam wat betreft de kosten.

In 2022 en 2023 is er dan wel weer een stijging opgetreden, maar die was lager dan eerder, bijvoorbeeld in de jaren 2017 tot en met 2019. Zoals aangegeven, de indexeringen de afgelopen jaren zijn fors geweest, dus dat is een belangrijke reden geweest voor de stijgingen van de totale kosten. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Teunissen, voor deze inhoudelijke presentatie en toelichting op datgene wat er aan de hand is bij onze samenwerking op het gebied van jeugdhulp. De gepresenteerde sheets zullen alle zichtbaar geplaatst worden op onze website. Dus die kunt u altijd nalezen. En het is de bedoeling om dat direct na afloop van de vergadering geregeld te hebben. En anders heeft u vast betere literatuur de rest van het weekend. Maar dan is het in ieder geval maandag. Dat is overigens geen diskwalificatie van de goede inhoud van deze presentatie.

Wie heeft daarover vragen? En dan moet het gaan over de techniek en de feitelijkheid, dat begrijpt u. Als u naar de microfoon komt, dan kunt u uw naam noemen en de plaats waar u vandaan komt. Dan zal de heer Teunissen antwoorden, tenzij de voorzitter van mening is dat het antwoord inhoudelijk en politiek-bestuurlijk van aard is. Dan gaat de vraag door naar een van de leden van de bestuurscommissie. Gaat uw gang.

De heer Van Seters (Gilze-Rijen): Wij hebben vanuit de rapportage doorgekregen dat er 20% stijging was. Die heb ik in deze schaal niet teruggezien. Die 20% stijging zou veroorzaakt zijn door de verhoging in de jeugdzorg. Maar als ik net de cijfers zag zie ik die 20% niet terug. Is daar een verklaring voor?

De heer Teunissen: Hier heb ik een stijging van de totale kosten weergegeven, over de vijf segmenten heen. Corrigeer me als het anders is, van de 20% verhoging is sprake geweest is in segment 1, in Crossroads. Dus daar zit het verschil.

De heer Van Seters (Gilze-Rijen): Dus daar hebben we 20% reële stijging, bij Crossroads?

De heer Teunissen: Ja.

De heer Van Nistelrooij (Loon op Zand): Als we naar de laatste sheet gaan zien we een stijging van het aantal mensen in de jeugdzorg. Dat zien we pas vanaf 2018 met niks ten opzichte van vorig jaar. En als het gaat over de kostenontwikkeling, dan hebben we die wel. Als we straks de resultaten krijgen, is het dan ook mogelijk dat we het aantal unieke cliënten vanaf 2015 kunnen zien?

De heer Teunissen: Dat moet ik even nagaan. Een probleem bij het naar voren halen van de cijfers is dat het voorheen anders geadministreerd werd door diverse gemeenten. Daardoor kreeg je nogal eens een vergelijking van appels met peren. En dit zijn de cijfers waar we helemaal achter kunnen staan, die helemaal kloppen. We gaan nog even na of die cijfers van 2015, 2016 en 2017 ook nog naar boven te halen zijn.

De heer Van Nistelrooij (Loon op Zand): Ik neem aan dat er een link tussen zit.

De heer Teunissen: Ja, maar het is een administratieverhaal.

De heer Van Nistelrooij (Loon op Zand): Dus het is ook niet zeker of we in 2015 van 0% naar 2,2% zijn gegaan?

De heer Teunissen: Nee, dat klopt wel.

De voorzitter: We gaan kijken of we de vraag die u stelt ook cijfermatig kunnen laten zien. Dan krijgt u die gegevens ook. En anders wordt toegelicht waarom dat niet is te doen. Gaat uw gang.

De heer Den Broeder (Dongen): Toen we eind september vorig de eerste presentatie kregen werd onder meer genoemd dat er in de nieuwe systematiek met regiebehandelaren werd gewerkt en dat dat niet goed functioneerde. Regiebehandelaren zijn vaak onvoldoende kritisch op hun eigen vakgenoten. Hoe gaan jullie daarmee om?

De heer Teunissen: Dat is een onderdeel van de aanpak binnen de taskforce. Zoals u weet hebben we een gezamenlijk plan van aanpak in de taskforce opgesteld. Die taskforce bestaat uit Crossroadspartners, de gemeenten en de regio. Een van de belangrijke voordelen daarvan, waarop we Crossroads ook aanspreken, is hoe zij straks gaan sturen op looptijden en soms dreigende uitbreiding van zorgstapeling op zorgstapeling. Dus dat is daar een onderdeel van en daar wordt u ook over teruggekoppeld in de monitor.

De heer Lommers (Loon op Zand): Ik hoor u zeggen dat een aantal aanbieders zich gemeld heeft voor een open boekenonderzoek. Lopen we daardoor het risico dat daaruit extra kosten voortkomen en gaan die dan nog terugslaan op het jaar 2024 en zo ja, graag duidelijkheid daarover.

De heer Teunissen: Die duidelijkheid komt in de komende maanden. Dat zal echt wel voor 1 april zijn dat dat helder is. Het is niet uit te sluiten. De opdracht is vanuit de Jeugddoorlooptijd om te kijken naar het systeem en wat het betekent voor de zorgcontinuïteit als het niet goed zou gaan met dat bedrijf.

Mevrouw Janssen (Goirle): Ik pak even terug op de sheet van jeugdhulp en de taakgerichtheid bij segment 1. Daar wordt gesproken over 130 aanbieders en tig unieke aanbieders per onderaannemer. Het blijkt dat een aantal aanbieders met behoorlijk wat onderaannemers werken. Mijn vraag is of er bij het afspraken maken met Crossroads afspraken zijn gemaakt over het aantal onderaannemers waarmee zij zouden werken en dat die onderaannemers dat zorglandschap weer zo versnipperen, waardoor kostenbeheersing weer erg lastig wordt.

De heer Teunissen: Er zit een streven in, voor Crossroads ook, om met zo min mogelijk onderaannemers te werken. Dat is voor henzelf ook een voordeel, omdat ze dan minder te managen hebben in dat kader. Op dit moment zijn het er nog te veel, wat mede de oorzaak is dat er weinig grip is op onderaannemers.

Mevrouw Janssen (Goirle): Is iedereen ook ervan op de hoogte dat die 130 aanbieders en tig unieke aanbieders in beeld met zo'n tweehonderd onderaannemers werken?

De heer Teunissen: Voor alle duidelijkheid, het gaat om 130 aanbieders over alle segmenten, dus niet alleen voor segment 1.

Mevrouw Janssen (Goirle): Oké. Maar zoals het hier blijkt lijkt het dat het aantal aanbieders enorm is toegenomen. Ik heb uit mijn vraagstelling begrepen dat we juist meer aanbieders hebben gekregen. En dat daar zorgen over kostenbewustzijn zijn ontstaan.

De heer Teunissen: Waarvan akte.

De heer Van Ginneken (Oisterwijk): Er is een groei van onderaannemers. We hebben ooit marktwerking in de zorg neergezet met het idee dat we daarmee op heel verschillende manieren zorg kunnen leveren en dat al die verschillende manieren ook goed kunnen zijn. Toen hebben wij gedacht dat we die administratie eigenlijk niet zo goed kunnen doen en dat we daarmee iets moeten. Vervolgens hebben we die naar Crossroads toe gezet, wat eigenlijk de grotere welzijnsinstellingen zijn. Die grote instellingen mogen nu eigenlijk voor die onderaannemers gaan bepalen welke details ze nog gaan doen of aan welke parameters ze nog moeten voldoen.

De voorzitter: En uw vraag, voordat we een algemene beschouwing gaan krijgen? Het gaat om het stellen van technische vragen, naar aanleiding van wat de heer Teunissen heeft gezegd.

De heer Van Ginneken (Oisterwijk): Ik wil het vrij technisch houden. Ik vraag me het volgende af. Wij hebben in principe de grote organisaties zo neergezet dat zij bepalen wie welke cliënten en wie welke uren krijgen. In de toekomst is het dus ook zo dat er dan weer een nieuw bod moet worden gedaan op deze posities binnen zo'n Crossroads. En op welke manier zorgen we er dan voor dat in ieder geval zo'n onderaannemer ook de mogelijkheid heeft groot genoeg te kunnen groeien om in de toekomst een bod te kunnen doen? Op welke manier zorgen we ervoor dat marktwerking ook de juiste manier blijft? Want anders zou ik zeggen, moeten we dit niet particulier aanpakken, maar moeten we dit zelf oppakken?

De voorzitter: Dat laatste was een opvatting, daarvoor zaten twee vragen. Dank u.

De heer Teunissen: Wij zijn in onze gedachtegang nog niet bezig geweest met hoe wij extra aanbestedingen in gaan richten. We zijn vooral op dit moment aan het managen hoe deze aanbesteding, hoe deze inkoopvorm loopt. Maar dit zijn aspecten om mee te nemen. Het zijn zorginstellingen en geen welzijnsinstellingen.

De heer Van Ginneken (Oisterwijk): Ik denk wel dat...

De voorzitter: Uw vragen zijn beantwoord. Bij de volgende presentatie kunt u mogelijk nog andere vragen stellen. Het gaat nu alleen om technische vragen naar aanleiding van de presentatie.

De heer (onbekende vragensteller, die zijn naam niet noemt): Goedemorgen. Ik heb een technische vraag over de indexatie. Ik meen los van de indexatie te zien dat de eigenlijke kosten vanaf 2019 gelijk zijn gebleven. Tegelijkertijd heb ik horen zeggen dat de casussen veel zwaarder zijn geworden. Dan is mijn verwachting dat die kosten dus ondanks die indexatie zouden stijgen. Wat is uw duiding dat ondanks dat de casuïstiek zwaarder is geworden de kosten vanaf 2019 toch gelijk zijn gebleven?

De heer Teunissen: Dat zit hem in het feit dat we aan de voorkant echt wel kritischer zijn geworden op wat de doorlooptijd van de zorg is, zoals die nodig is en hoeveel uren daaraan besteed moeten worden. Bijvoorbeeld in segment 4. Maar dat er ook inmiddels wel kritische gesprekken met zorgaanbieders gevoerd worden over wat duidelijke toegevoegde waarde heeft. Niet alle door zorgaanbieders aangeboden producten hebben een wetenschappelijke bewezen impact. Dus ook

daarover worden gesprekken gevoerd. Het gaat er dan over wat je dan precies hebt te doen en wat je voor deze jongere of het gezin te regelen hebt. Dus er wordt kritischer naar gekeken, maar we zijn er nog niet. Daar hebben we echt nog kwaliteitsslagen te maken in de toegang en in de doorontwikkeling naar de stevige lokale teams. De gesprekken hierover met de zorgaanbieders vinden ook nog steeds plaats. Dus dat betekent dat we met betere zorg en een betere insteek van de zorg zwaardere casussen aan kunnen. Maar het is niet een op een dat het elkaar opheft. Dus er zit wel een stijging in, maar die is minder. Die zou anders nog groter zijn, zo moet ik het eigenlijk zeggen.

Mevrouw Verschure (Loon op Zand): Mijn vraag is eigenlijk al deels beantwoord. Ik heb dat ook kunnen nazoeken ten aanzien van de kosten en de realisatie. Die zorgkostenindex, is dat zonder cao? Ik begreep even niet de context tussen deze twee verschillende invalshoeken. Misschien kunt u dat nog toelichten.

De heer Teunissen: Het beeld van de afgelopen jaren is dat sinds de overkomst van de jeugdzorg naar de gemeenten de zorgkosten fors gestegen zijn. Dat klopt ook. Het gaat hier om 70 miljoen euro in 2015 en om 140 miljoen euro in 2024. Dus dat is heel veel. De stijging in de kosten komt niet alleen voort, doordat we geen grip hebben op de zaak of doordat er steeds meer jeugdigen zijn, die zorg nodig hebben. Of dat er steeds meer zware complexe zorg wordt ingezet die een vergoeding overeenkomstig nodig heeft. Die stijging komt voor een belangrijk deel voort uit ontwikkelingen die zich in de sector voordoen. Bijvoorbeeld de cao's. Er zijn bijvoorbeeld in veel sectoren de afgelopen jaren behoorlijke cao-stijgingen doorgevoerd wat betreft de loonindexering. En dat zit hier dus ook in. En dat is het plaatje dat we duidelijk wilden maken. Dat de stijging van de zorgkosten niet alleen maar een kwestie van grip of geen grip van de regio is, maar die zit ook gewoon deels in die sector zelf.

Mevrouw Verschure (Loon op Zand): Dat is duidelijk. Mijn persoonlijke mening is dat je de cao-stijging niet in dit soort statistieken moet verwerken.

De voorzitter: Het is volstrekt gebruikelijk volumestijging los te zien van prijsontwikkeling. En prijs is ook loonkostenstijging. Dat is wat we nu zichtbaar maken.

De heer Teunissen: Het zijn regiokosten. Dus lokaal kunnen er grote verschillen zijn.

De heer Van Groos (Waalwijk): Ik heb een vraag over de techniek, die niet in de vergadering aan de orde is gekomen. Ik verwacht dat dat nog zal gebeuren, dus ik stel toch de vraag. Het gaat om het aanbestedingstraject. Je stelt een programma van eisen, een bestek, op en gaat op zoek naar een partner die daaraan kan voldoen. Het lijkt mij, gezien de ervaringen van de jaren daarvoor, dat we een partner kiezen die zijn administratie strak organiseert. En dat ook contractbeheer plaatsvindt. Er moet vanuit een zekere gemeente contractbeheer zijn gedaan. Hoe is dat gegaan? Ik heb de indruk dat dat niet goed is gegaan. U heeft de handtekening gezet. Ik hoor graag hoe dat contractbeheer is verlopen.

De heer Teunissen: Dat betekent dat je in gesprek gaat met een partij die deze opdracht aan zou kunnen. Dat is Crossroads geweest. Daarna hebben we met partijen afspraken gemaakt over hoe we hierin gaan sturen en hoe we hierop gaan regelen. In september is in de gezamenlijke informatiesessie aangegeven dat Crossroads gedurende het eerste jaar goed loopt en dat we binnen budgetten blijven. Er is geen enkele reden tot zorg geweest. De les die we daarvan hebben geleerd is,

toen uiteindelijk toch bleek dat die budgetten overschreden werden, dat we er dichter op hadden moeten zitten. Technisch was het contractueel geregeld om deze gesprekken te voeren. Achteraf kun je zeggen dat we onvoldoende doorgevraagd hebben op waarom het dan precies goed loopt. Dat is de les die we hebben geleerd, zoals dat verder ook is aangegeven.

4. Terugblik/reflectie

De voorzitter: We gaan nu verder met de inhoudelijke presentaties van de zijde van de leden van de bestuurscommissie. Ik dank de heer Teunissen voor zijn deskundige toelichting en ga over tot agendapunt 4 van onze bijeenkomst, de terugblik en reflectie door de heer Dankers, voorzitter van de Bestuurscommissie Jeugd. Gaat uw gang.

De heer Dankers: Voorzitter, dank u wel. Ik zal me eerst even voorstellen. Ik ben wethouder Sociaal Domein in de gemeente Oisterwijk en ik sta hier voor u als voorzitter van de Bestuurscommissie Jeugd van Regio Hart van Brabant.

Ik ga samen met u terugkijken op onze samenwerking met Crossroads. De hoogspecialistische zorg is zo enorm complex dat er maar een beperkt aantal zorgaanbieders deze zorg kunnen leveren. Zoals de heer Teunissen ook al zei, Sterk Huis, GGZ Breburg, Amarant en De Viersprong zijn de partijen, waarmee wij in eerste instantie samenwerken.

En wat belangrijk is in dit hele verhaal, is dat er wederzijdse afhankelijkheid is. Wij willen dat onze jongeren daadwerkelijk de complexe en hoogspecialistische zorg krijgen die ze nodig hebben en deze partijen kunnen die leveren. En op die manier zorgen we samen voor een goede betaalbare hulp voor onze jeugdigen.

Wellicht heeft u de brief voorbij zien komen dat wij als Regio Hart van Brabant, het sociaal domein op jeugd, vanuit het Rijk als robuuste regio worden gezien. Dat is in het kader van de hervormingsagenda, waarin gebleken is hoe wij het doen als regio. Wij zijn hartstikke trots, en ik zeker als voorzitter, dat wij door het Rijk bestempeld zijn als robuust. Met andere woorden, we doen het goed en het heeft natuurlijk altijd aandacht nodig om beter te worden. Maar we hebben dus een vrij unieke GR ten opzichte van de rest van het land.

We hebben de focus op de zorg van onze jeugdigen. Maar doordat die zo complex is, valt het ook niet mee. We zijn constant aan het balanceren tussen kwalitatief goede zorg en euro's, budgetten. En als we dan terugkijken op wat we tot nu toe hebben bereikt, dan denk ik dat we het heel erg goed doen. Dat denk ik niet, daar ben ik van overtuigd. We mogen trots zijn op wat we hebben bereikt, maar het blijft ingewikkeld en complex, wat het voor ons en u niet al te makkelijk maakt.

Wat ook ontzettend complex is, verwacht u misschien niet. Wij zijn met de Bestuurscommissie Jeugd constant de balans aan het zoeken wanneer we u als raden gaan informeren. Iedere keer weer zoeken wat het juiste moment is. En elf gemeenten op een goede manier meenemen is gewoon complex.

Ik ga met u even terugkijken naar hoe we u tot nu toe hebben meegenomen. Hiertoe zie ik het schema op het bord staan. In januari 2023 zijn we gestart met de hoogspecialistische zorg en hebben we ingeschat dat het ongeveer 1.600 jeugdigen zouden zijn, die terecht zouden komen in de hoogspecialistische zorg, segment 1. Hoe hebben we dat bepaald? Naar aanleiding van de voorgaande jaren en op die manier zijn we met Crossroads op 1.600 uitgekomen. En dat is dan vervolgens je basis om financieel het lump sum bedrag eraan te koppelen.

Het eerste jaar is iedereen hartstikke druk bezig geweest met het inregelen van de processen. Zowel wij als regio als Crossroads. Aan het einde van 2023 kwam Crossroads er wel mee het naar alle waarschijnlijkheid niet te redden met 1.600 en uit te komen op 1.869 cliënten, maar zonder financiële knelpunten. Oké, prima.

Begin 2024 blijkt het helaas anders. Er komen meerdere declaraties vanuit zorgaanbieders. Die hebben wij later ervaren als een gemiste kans. Waarom wisten we dat niet? Om de doodeenvoudige reden dat onze monitoring, zowel van Crossroads als de regio, niet voldoende was. En zeker als dan blijkt dat het resultaat een groot financieel tekort is. Zodanig, dat Crossroads het zelf niet op kan vangen.

Daarnaast zagen we naast het financiële aspect ook dat de termijnen van aanmelding en start te lang worden. Ze worden niet voldoende gehaald. De wachtlijsten lopen op. In mei 2024 hebben we gezegd dat er een ambtelijke taskforce komt, die bestaat uit mensen uit de regio en Crossroads, die samen een goede analyse uit gaat voeren, die nodig is om helder te krijgen wat er aan de hand is.

Dat zijn allemaal feiten, die ik u tot nu toe heb verteld, maar zijn die feiten dan voldoende om u in mei al in te lichten? In het betoog van de heer Verhoeven, naar aanleiding van de moties waarin werd opgeroepen tot het houden van de verenigde vergadering, werd daar al alle aandacht aan besteed.

Het wordt steeds duidelijker dat we een probleem hebben. Maar de exacte omvang en de mogelijke oorzaken wisten we nog niet. En dan kun je ook nog niet gaan denken aan eventuele oplossingen. Met andere woorden, er was een hoop onduidelijk. En toen maakten we als bestuurscommissie gezamenlijk een keuze. Wat gaan we doen? Gaan we de raden nu informeren met de mededeling dat ze heel veel vragen kunnen stellen, maar dat we nog geen antwoorden weten? Of gaan we eerst een analyse doen om te zorgen dat we op een later moment wel uw vragen kunnen beantwoorden?

We kunnen ons voorstellen dat u met vragen komt als 'Wat zijn de tekorten?' en 'Wat betekent dit voor onze regio en voor Crossroads?' Maar belangrijker nog, hoe houden we het kwaliteitsniveau van zorg aan onze jeugd op een goed niveau en hoe verminderen we de wachtlijsten? De jeugdigen staan bij ons op een en dan moet je ervoor zorgen dat je zo snel mogelijk duidelijkheid krijgt.

Wat hadden we nodig? We hadden een sterk overzicht nodig. De systemen om dat te monitoren waren nog onvoldoende ingericht. Zeker in het eerste jaar was iedereen druk bezig om de processen op orde te krijgen. Daar waren echt alle handjes voor nodig.

Als we de tijdlijn verder af gaan zien we na het instellen van de taskforce een nieuw signaal: de aantallen nemen steeds toe. Crossroads vraagt aan ons een garantstelling voor de extra kosten die zij moeten maken. Daar werden we wel vrolijk van. En dat was voor ons ook het moment om ook een bestuurlijke taskforce in te stellen. Dat was in juli. En we hebben onszelf ook afgevraagd of we nog meer moesten vooruitkijken, wat we al deden. Wellicht.

We hebben binnen de jeugdzorg te maken met een open einderegeling. Daardoor is het moeilijk om prognoses te maken, want een of twee uren kun je nog doen, maar als je 24/7 zorg nodig hebt stijgen de kosten ineens enorm voor de lokale gemeente waar de jeugdigen hun thuis hebben. Maar we doen ons best om zoveel als mogelijk grip te hebben. En we blijven daarop altijd kritisch. Dat mag u van ons verwachten. Daarvoor zitten we ook op deze stoel.

Voor ons werd langzaam maar zeker duidelijk hoe de feiten in elkaar zaten. De cijfers werden een beetje duidelijker en daarom hebben we u in september voor een radenavond uitgenodigd. En u merkte toen ook al dat er heel veel vragen leven, waarop we eigenlijk nog geen antwoord hadden. Maar was september te laat, kunnen we ons afvragen. Hebben wij u te laat geïnformeerd? Voor de

een zal dat ja zijn en voor de ander nee. En dat is weer precies die balans, die u van ons als Bestuurscommissie Jeugd mag verwachten. Maar wanneer maak je de juiste keuze? Wanneer heb je voldoende details om iedereen naar behoren te kunnen informeren en dan te kunnen gaan werken aan oplossingen?

Na de raadsavond hebben we u in oktober/november in een keer overladen met informatie. Toen werden steeds meer zaken in een korte tijd duidelijk. Die taskforce begon zich te ontwikkelen naar een duidelijke analyse. Het werd duidelijk waar de problemen lagen en dan kun je gaan werken aan oplossingen. We hebben een raadsbrief gestuurd, een zienswijze en het door Crossroads gemaakte plan van aanpak hebben we gestuurd. Vervolgens nog een vervolg op de zienswijze en een memo met het onderwerp trechteren. Als we dat hele traject zien, dan heb ik drie cruciale observaties om u te faciliteren.

Timing. Het juiste moment van het betrekken van de raad, wanneer doe je dat? Wanneer heb je genoeg informatie om u als raden van deze regio te informeren?

Dan het proces. U mag van mij weten dat het een uitdaging is om elf gemeenten, met allemaal eigen van elkaar afwijkende processen, de juiste informatie op de juiste manier gelijktijdig op dezelfde plek te krijgen.

En dan ook nog de vorm, hoe we u informeren. Wat wij tot nu toe gedaan hebben is werken met stukken, raadsbrieven. Kan het ook anders? Daarover gaan we graag met u in gesprek. Mijn collega Peter van Steen zal daarop straks terugkomen en u heeft al een voorzetje gezien in de notitie, die we naar u hebben gestuurd.

We zijn in een situatie terechtgekomen die we met zijn allen niet willen. Wij ook niet. Op hoe we dat kunnen voorkomen zal Marcelle Hendrickx zo meteen verder ingaan.

Terugkijkend weten we dat we u wellicht eerder hadden moeten inlichten, ondanks dat we dan veel vragen nog niet hadden kunnen beantwoorden. Maar vandaag, zoals de heer Verhoeven in zijn betoog ook al aangaf, laten we samen vooruitkijken. Laten we samen afspraken maken en samen verder bouwen aan onze vrij unieke positie als robuuste regio. En het allerbelangrijkste: onze jeugdhulp passend, nabij, thuis en zo normaal mogelijk aan onze jeugdigen en gezinnen geven. We hebben in de afgelopen periode geleerd dat we deze opgave van jeugdzorg niet mogen onderschatten. Laten we samen met u, de bestuurscommissie, het algemeen bestuur van de regio en alle raden de schouders eronder zetten in de goede richting te gaan.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dankers voor deze uitvoerige terugblik en reflectie, een wezenlijk onderdeel van de verantwoording, waarop u als raadsleden recht heeft. Ik ga natuurlijk gelegenheid geven voor vragen en reacties. En daarna houd ik rekening met de pauze, die ik voorzien had voor 11 uur. En ik moet ook uw cafeïne- en theïnespiegel in de gaten houden. Gaat uw gang.

De heer Den Broeder (Dongen): Ik zeg het heel eerlijk, dit is een beschamend verhaal. De essentie van democratie is dat je als bestuur verantwoording aflegt. Dat betekent, du moment er een probleem is – Houston, we have a problem – en we weten nog niet precies hoe groot het probleem is, dan gaan we daar wat aan doen. We gaan dat analyseren en dan komen we bij u terug. Ja, je zult vragen krijgen. En dan zeg je dat je die vragen niet kunt beantwoorden. Dan leg je het proces uit. Op dat moment kom je terug. Dan kunnen wij als raadslid ons werk doen. Want wij, namens onze achterban, roepen jullie ter verantwoording. September was veel te laat. Du moment dat je het weet informeer je ons. Je informeert raadsleden. Wij zijn vertegenwoordigers van onze achterban, van onze samenleving. Du

moment zeg je dat. Du moment, op dat moment zeg je ook eerlijk: we weten het nog niet, we gaan het in beeld brengen, we gaan met onze partners deze stappen nemen. En wij verwachten dan en dan bij u terug te komen. Wat je niet kunt doen is onder de pet houden en dan zeggen: ja, zodra we wat meer weten komen we eens een keertje bij jullie. Ik vind het bestuurlijk een beschamende vertoning. Sorry. *(Applaus)*

De heer Dankers: U vindt het een beschamende vertoning. U krijgt applaus, dus er zijn het er nog meer mensen mee eens. Ik zou willen zeggen dat wat u vraagt ik juist in mijn verhaal heb meegenomen namens de bestuurscommissie, namelijk dat we u eerder hadden moeten inlichten. Wat we wel gedaan hebben is u in juli met een raadsbrief informeren over dat er wellicht iets aan zit te komen. Dat was nog heel vaag, maar dat was het eerste signaal dat we hebben afgegeven. Hadden we u eerder bij elkaar moeten roepen? Wellicht, maar daarover willen we juist met u het gesprek aangaan. En daarvoor zijn we hier. Dus een beschamende vertoning. Sorry, maar daar kunnen wij ons niet in vinden.

De heer Van Groos (Waalwijk): Ik zal geen voorbeeld geven en er ook niet op reageren, maar heb wel een paar vragen. De eerste is hoe het bestaat dat een miljoenenorganisatie als Crossroads in eerste instantie over 2023 zegt dat het allemaal prima loopt, terwijl het daarna fors uit de klauwen is gelopen?

De tweede vraag is daaraan gekoppeld. Hoe kan het dat een Bestuurscommissie Jeugd in mei niet weet wat er aan de hand is? Want de reactie is: 'we konden het niet vertellen, want we wisten het niet.' Maar hoe kun je nou bij een miljoenencontract niet weten hoe het zit?

En dan nog een andere vraag. Wij vinden dat het Rijk met meer geld over de brug moet komen. Maar ik zou als rijksvertegenwoordiger aarzelen om regio's meer geld te geven als ze op deze manier hun zaken niet op orde hebben.

De heer Dankers: De eerste twee vragen zal ik samen beantwoorden. In mijn betoog heb ik ook aangegeven dat de monitoring niet op orde was. Als de monitoring niet op orde is, dan heb je ook op dat moment niet de benodigde informatie. Wat ik nog wel extra wil aangeven is het volgende. In alle jaren die volgden kreeg u, nadat er een jaar voorbij was, bij de jaarrekening te horen dat er een overschrijding van het budget was.

De wijze waarop we het nu hebben ingericht, waarvoor we hier ook zitten, is dat we u eerder hebben kunnen informeren. We hebben eerder te horen gekregen dat er een probleem was. Dat we er vervolgens voor hebben gekozen om eerst te analyseren wat er aan de hand is, dat hadden we wellicht anders moeten doen. Ik geef wel aan dat we steeds meer grip krijgen, ook op de informatievoorziening naar u toe.

In het afgelopen halfjaar is er keihard aan die monitoring gewerkt en inmiddels hebben we zicht op de stand van zaken, zoals die op dit moment is. Ik vind het fijn dat te kunnen melden, omdat we daarmee voorkomen dat zo'n situatie zich op deze manier nog een keer voordoet.

Dan uw laatste vraag, eigenlijk meer een opmerking. Waarom zou het Rijk met geld over de brug komen op de manier zoals wij ermee omgaan? Ook daar moet ik aangeven dat ik het daarmee niet eens kan zijn. En waarom niet? Om de doodeenvoudige reden dat ik u heb uitgelegd dat we een robuuste regio zijn. Wij doen het goed, alleen hebben we op dit moment een probleem gehad. Dat hebben we bij de lurven gepakt. Daarmee gaan we aan de slag en vervolgens zitten we hier. En dat u

kritisch bent mag. En daar ben ik blij om. Want daardoor kunnen we na deze ochtend beter samen verder. Maar om het zo negatief te maken dat wij onze zaken niet op orde hebben kan ik niet steunen.

De voorzitter: Dank. Mijnheer Van Groos, een korte reactie.

De heer Van Groos (Waalwijk): Ja, een korte reactie en een vraag. Dank u wel voor het antwoord, dat niet tevredenstelt. Want in 2022 wisten we al hoe belangrijk monitoring in de jeugdzorg is. Dat wisten we al eerder. Dat wisten we al in 2017, 2018. Dat wisten we toen al. Hoe bestaat het dan dat er nu wordt gezegd dat we de systemen niet goed hadden ingericht? En hoe bestaat het dan dat het plan van aanpak, dat de taskforce aangeeft, dat er op zich heel gezond uitziet, dat allemaal nog niet geregeld was? Waarom hadden we deze exercitie en deze overschrijding van zoveel miljoenen nodig om deze stappen te zetten, die we al lang hadden moeten zetten?

De voorzitter: Een korte reactie van de heer Dankers en dan ga ik naar de volgende spreker.

De heer Dankers: We hebben een keuze gemaakt om met een nieuw systeem te werken. Als je dat gaat doen, dan heb je te maken met kinderziektes. Zo noemen we dat in de volksmond. Daarmee ben ik niet blij, maar we hadden wel alle handjes nodig om de processen op orde te krijgen, zodat onze jeugd daadwerkelijk de zorg kreeg die ze nodig heeft.

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw Couwenberg.

Mevrouw Couwenberg (Tilburg): U begint een verhaal met het feit dat u vanuit Den Haag gezien wordt als een robuuste regio. U durft zelfs te zeggen dat u trots bent. "We doen het heel goed." Terwijl wij als gemeenteraden toch al maandenlang het signaal afgeven dat wij vinden dat het niet goed gaat. Wij vinden dat de grip beter moet en dat er dingen gebeuren die niet zo kunnen. Met het door u vertelde verhaal vraag ik me wel af of u de sense of urgency wel voelt, die wij voelen, waarbij we vinden dat het anders moet. U zit hier niet om vanuit Den Haag een kwalificatie trots te krijgen, u zit hier namens ons. U moet zorgen dat het gaat zoals wij vinden dat het zou moeten. En bent u dan wel de voorzitter van de Bestuurscommissie Jeugd, die de sense of urgency voelt en het niet goed wil praten wat er gebeurd is, maar die echt de sense of urgency voelt om het anders te gaan doen? Begrijpt u die opdracht, die u van ons meekrijgt, omdat we hier vandaag met zijn allen zijn? Is die duidelijk? En voelt u dat het echt anders moet? Of bent u nog steeds van mening dat het eigenlijk wel goed is, waardoor u trots kunt zijn?

De voorzitter: Mevrouw Couwenberg is gewend dat ik Tilburg altijd de Nederlandse taal bewaak, het gaat om de noodzaak tot urgentie. Gaat uw gang.

De heer Dankers: Wellicht komen mijn woorden niet over, zoals ik ze heb bedoeld. Ik ben trots op het feit dat we door het Rijk als een robuuste regio worden gezien. En waarom die trotsheid? Als ik kijk naar andere regio's in het land doen we het goed. Wellicht had ik dat er bij moeten vermelden. Dat er een urgentie is, dat we het beter moeten doen staat buiten kijf. Maar daarom heb ik hier denk ik ook aangegeven dat we in de afgelopen periode een aantal zaken niet op orde hadden. Maar dat maakt het niet anders. Enerzijds ben ik trots op wat we tot nu toe weggezet hebben. En anderzijds is de urgentie daar en weten we dat het veel beter kan. Nog beter dan dat we het al doen. Dus het antwoord op uw vraag is volmondig ja.

De heer Lommers (Loon op Zand): Ik beperk me even tot het tijdig informeren. Ik wil ook graag naar de toekomst kijken en een oproep doen. Voor de gemeenteraad is de P&C-cyclus ontzettend belangrijk. Dat zijn dus momenten waarop je kunt sturen: kadernota en begroting. Ik mis in dit verhaal een beetje het moment waarop bepaalde informatie bij de gemeenten moet liggen, zodat die in de begroting meegenomen kan worden. Ik snap best dat dat moment in elke gemeente anders is. Informatie kwam te laat, waardoor het niet in de begroting kon worden opgenomen. Dat neem ik niemand kwalijk. Vervolgens hebben wij de slotwijziging, die heel zwaar weegt. En help ons daar alsjeblieft mee. Dan kun je een schatting doen.

De heer Dankers: Dat begrijpen wij heel erg goed. Wij vinden het zelf ook heel erg moeilijk om dit soort boodschappen naar de gemeenschap te verkondigen. Ik wil nog niet vooruit lopen op een beantwoording van uw vraag. Mijn collega Peter van Steen zal daarop terugkomen. En die komt bij een beantwoording van een van de negen moties ook nog terug. Dus met u goedvinden wil ik hem parkeren tot dat moment.

Mevrouw Schouten (Dongen): Ik wil eigenlijk graag horen wat er is gedaan na onderzoek van de rekenkamer over nieuwe inkoopcontracten. Een aantal zaken die we terug kunnen zien naar aanleiding van de taskforce waren ook aandachtspunten die de rekenkamer naar voren had gebracht. Dat is mijn eerste vraag.

En dan mijn andere vraag. Als ik de reflectie hoor, mis ik een klein beetje reflectie op het gevoel dat de gemeenteraden met elkaar uitspreken. Een voorbeeld daarvan is dat er staat in de notulen van de AB-vergadering, dat er een heel goede radenavond eind september was. Terwijl uit de regionale adviescommissie de evaluatie was dat de raden enorm tevreden waren over die radenavond. Daarin mis ik een beetje de afstemming tussen het gevoel dat er kennelijk leeft onder de raden en wat er dan leeft bij de portefeuillehouders bestuur. Dat is eigenlijk de reflectie, die ik hier een beetje mis. Volgens mij hebben we net gevraagd om tot enige lijn proberen te komen. Ik heb het idee dat er een gat tussen de intenties zit.

De heer Dankers: Ik snap wat u bedoelt. Eerst even dat gevoel. Ik geloof niet dat ik heb gezegd dat het een heel goede radenavond was. We hebben juist bij die radenavond nog aangegeven dat we heel veel vragen nog niet konden beantwoorden.

Waarover u vooral wat zegt is het gevoel. Het gevoel van uw raden delen we als bestuurscommissie zeker. Wij hebben regelmatig gesprekken over wat er nu gebeurd is, Hoe gaan we daarin onze raden op een zodanige manier meenemen dat ze op hetzelfde informatieniveau als wij komen. Hoe gaan we dat overbrengen, want we weten welk gevoel er bij u leeft, omdat we dat gevoel zelf ook hebben? Wij vinden het ook niet fijn om iedere keer bij u terug te moeten komen met dat er weer iets niet goed gaat en er geld bij moet. Dus wij beseffen dat donders goed.

In uw eerste vraag heeft u het over de aanbevelingen van uw rekenkamercommissie. Die zijn gedaan na de start van de taskforce. De rekenkamercommissie heeft aanbevelingen naar ons toe gedaan, nadat we de taskforce hadden gestart. Er is daar uiteraard naar die aanbevelingen gekeken en daar waar nodig zijn die meegenomen. We hebben het bijvoorbeeld over die monitoring gehad. Er is het afgelopen halfjaar keihard gewerkt om die monitoring wel op orde te hebben. Dus op die manier is er zeker gekeken naar de aanbevelingen van de rekenkamer. Sterker nog, daarvoor zitten we nu hier.

De voorzitter: Mevrouw Schouten, een korte reactie.

Mevrouw Schouten (Dongen): Het eerste rekenkameronderzoek was afgegeven voordat de problemen bekend waren. Dus dat sluit niet helemaal aan. Daarin stonden echt wel punten die we nu terug zien komen in wat er niet goed gaat.

U heeft dat niet gezegd in de radenavond, maar het stond wel in de notulen. Als je die terugleest is het echt een super positief stuk, Daarvan denk ik: lees die alsjeblieft niet. U kunt bij uw eigen gemeenteraad ophalen wat er in de radenavond beleefd is.

De heer Dankers: Die beleving heb ik zeker ook meegekregen tijdens mijn bezoek aan de RAC. Dank u wel.

De heer (Gilze Rijen): Wat me opviel is dat is gezegd dat processen en monitoring op orde zijn. Mijn vraag is of ze daadwerkelijk op orde zijn. Kunnen we daarvan uitgaan?

En mijn tweede vraag is hoe ons dat gaat helpen dat we niet meer in deze situatie komen.

De heer Dankers: Wij zijn natuurlijk met de taskforce gestart om helder te krijgen waar het probleem was, waarop interventies naar voren zijn gekomen. Die interventies en monitoring en dergelijke zullen de komende periode hun weerslag gaan krijgen op wat we helder hebben dat we naar u kunnen communiceren. We zullen niet van vandaag op morgen alles op orde hebben en geen probleem, halleluja. Nee, zo zal het niet zijn. Dat zal ook zijn tijd nodig hebben. Maar wij gaan u daar op regelmatige basis daarin meenemen, door steeds op de juiste momenten de juiste informatie te verstrekken.

De voorzitter: En dat komt zo dadelijk ook aan de orde bij het volgende punt, als mevrouw Hendrickx ingaat op hoe wij herhaling in de toekomst kunnen voorkomen.

De heer Van Hest (Loon op zand): De heer Dankers heeft het over een terugblik, een reflectie, over hoe wij als raad hiervan leren. Hoe moeilijk is het om elf raden te informeren? Dan vraag ik mezelf meteen af of je juiste informatie doorspeelt naar je raad. Tijdens uw verhaal ging het ook over op welk moment dat moet. Dat kan, want juist in de jeugdzorg zeggen we tegen mensen dat ze om hulp moeten vragen als ze die nodig hebben. Waarom is het dan zover moeten komen dat wij zelf een vergadering hebben moeten uitroepen en waarom de Bestuurscommissie Jeugd niet de raad heeft gevraagd hoe ze de raden moet informeren?

De heer Dankers: Daar heeft u een punt. Helemaal mee eens. Wij hadden het initiatief kunnen nemen om naar u toe te komen met de vraag ons te helpen en ons te vertellen hoe u geïnformeerd wil worden. Het is niet moeilijk om u te informeren. Er zijn elf gemeenten. Wij sturen onze informatie via de colleges naar de griffies en u wordt geïnformeerd.

U heeft als raden aangegeven graag gelijktijdig geïnformeerd te worden. Dat wordt al wat moeilijker, omdat alle processen van de diverse gemeenten niet synchroon lopen. Dus om op hetzelfde moment dezelfde informatie te verstrekken is des te lastiger. Daarnaast wil de ene raad bepaalde informatie en de andere raad wil alle informatie.

De voorzitter: Het gaat er ook om hoe we kunnen verbeteren en welke lessen we trekken. Daarop gaat mevrouw Hendrickx na de pauze in. Ik ben ook heel blij met de rol van de regionale adviescommissie om met het voorstel te komen over hoe we de informatievoorziening kunnen verbeteren en hoe we dat in de toekomst gaan doen. Dat is echt nog iets waarbij we zo dadelijk nog

apart stil staan. Het is dus enerzijds dus terugblik en reflectie. Welke leren lessen leren we en wat gaan we in de toekomst doen?

De heer Van Hest (Loon op zand): Ik wil daarop even reageren, voorzitter. Ik snap wat u zegt. Die reuring die ik achter mij hoorde was meer dat er hier genoeg kennis en kunde in deze zaal zit, die zegt daarbij jullie heel graag te willen helpen. Dus kom naar ons. Je hebt er sowieso honderd.

De heer Dankers: Heel graag. En daarom hebben we deze ochtend ook voorbereid.

Mevrouw Lankhorst (Alphen-Chaam): Ik heb al heel veel gehoord over het proces. Ik mis in het verhaal eigenlijk dat we hier spreken over een substantiële stijging van hoogcomplexiteit zorg. Ik vraag me persoonlijk af of er ook onderzoek is gedaan naar de daaraan ten grondslag liggende oorzakelijke verbanden. We kunnen namelijk heel veel optuigen, maar we weten niet waar het vandaan komt en hoe we dat kunnen oplossen, zolang ze eigenlijk in die positie blijven zitten.

De heer Dankers: Ik ben op dit moment niet op de hoogte of er daadwerkelijk een onderzoek daarnaar plaatsvindt. Wellicht wel, maar die informatie moet ik u schuldig blijven. Wellicht dat we die u later nog kunnen toekomen.

De voorzitter: Hierop zal nog teruggekomen worden. Mevrouw Hendrickx heeft dat onder zich.

Mevrouw Krol (Gilze Rijen): Ik hoor verschillende keren dat de processen niet op orde waren toen we begonnen met Crossroads. Waarom zijn die processen niet aan de voorkant op orde gebracht? Waarom is dat tegelijkertijd gedaan? Hadden we niet beter kunnen wachten daarop?

En het verlengde van die vraag is of processen nu dan wel op orde zijn. Ik kan me voorstellen dat er nu iets aangepast moet worden in de strengere monitoring.

En dan in het verlengde van de vorige vraag, zitten de processen dan zo in elkaar dat we ook veel beter weten hoe het komt dat we die hoge zorg nodig hebben?

De heer Dankers: In mijn betoog heb ik aangegeven dat we in 2023 nog vooral met processen bezig waren. U kunt zich dan afvragen of die processen toen al niet op orde hadden moeten zijn, voordat we met die systematiek zijn gaan werken. Ze waren het in ieder geval nog niet, omdat we vooral ingestoken hebben op de nieuwe inkoop, die uiteindelijk ook drie jaar geduurd heeft. Je weet nog niet helemaal hoe het eruit gaat zien. Vervolgens ga je samen aan de slag om die processen verder op orde te brengen. Dat is het verhaal.

Mevrouw Krol (Gilze Rijen): Dank u wel. De tweede vraag die ik had was of de processen nu wel op orde zijn en we daardoor beter zicht krijgen op waarom bepaalde typen zorgvragen er juist zijn.

De heer Dankers: Ja, de processen zijn nu wel op orde, maar kunnen altijd weer verbeteren. Dus het blijft constant onder de aandacht.

De voorzitter: Ook zo dadelijk praten we daar weer over. We kijken dan naar de toekomst.

De heer Van Ginneken (Oisterwijk): Een korte opmerking. Ik koop een nieuwe auto zonder kilometerteller.

De voorzitter: Dat is uw goed recht, maar we schorsen nu de bijeenkomst. Om 11.25 uur gaan we verder (11.10 uur).

Pauze

De voorzitter: Ik vervolg onze bijeenkomst (11.25 uur).

5. Hoe voorkomen we herhaling in de toekomst?

De voorzitter: Tijdens de koffiepauze heeft mij een verzoek van een aantal leden bereikt. De beide wethouders die het woord gaan voeren heb ik gevraagd mogelijk in hun betoog iets mee te nemen over hoe de bestuurscommissie adviseert over de voorliggende moties. Dan kunnen we mogelijk een combinatie krijgen van het goede gesprek en de vraag of we de moties moeten behandelen. We kunnen er toch niet over stemmen, maar dan weten we in ieder geval de conclusies van de bestuurscommissie en het algemeen bestuur en hoe ze daarmee omgaan. Als ik in de loop van de volgende week een brief heb gestuurd met de vraag wanneer de volgende verenigde vergadering kan plaatsvinden, is het aan de raden afzonderlijk om te overleggen of die nog wel nodig is, omdat we dan weten hoe de bestuurscommissie en het algemeen bestuur verder willen gaan. Met die toch redelijk complexe opgave geef ik nu mevrouw Hendrickx het woord. Gaat uw gang!

Mevrouw Hendrickx: Goedemorgen allemaal! Dank u wel dat ik ook in het weekend nog even actief wethouder Jeugdzorg mag zijn in deze regio.

De voorzitter: Het is de laatste zaterdag van wethouder Hendrickx.

Mevrouw Hendrickx: Het is mijn laatste week als wethouder. Ik denk dat deze verenigde vergadering ook weer een heel mooi bewijs is van de betrokkenheid van deze regio en van de individuele raadsleden op dit thema. Mijn collega Dion Dankers heeft al eerder gezegd dat we te boek staan als robuuste regio. Dat gaat dan soms vooral over de techniek en de manier waarop we met elkaar georganiseerd zijn. Maar ik zou vooral willen zeggen dat we een heel betrokken regio met heel betrokken raadsleden zijn. En de gesprekken over jeugd zijn over het algemeen heel vaak gericht op inhoud en commitment, ook in mijn eigen raad. Ik denk ook aan de inleiding van de heer Verhoeven aan het begin van deze vergadering.

Waar doen we het voor? We doen het voor onze kinderen. En dat is ook waarom ik ervoor heb gekozen om hen centraal te stellen. Volgens mij zou dat de afdruk moeten zijn die bij mijn verhaal hoort. Want dat is waar we het voor doen en dat is waar we elke keer opnieuw naar moeten kijken: hoe maken we het beter voor onze kinderen en voor de gezinnen? Want jeugdzorg is niet alleen maar jeugdzorg, maar is ook gezinszorg, omdat we zien dat de problematiek van onze jongeren in veel gevallen veroorzaakt wordt door de problematiek van de gezinnen en ouders. Dat maakt ook dat jeugdzorg heel complex is. Dat ervaren we al tien jaar, zou ik bijna willen zeggen, de tijd dat we in deze regio aan het werk zijn. Het feit dat we het niet volledig in control hebben ervaren we ook al tien jaar. En daar zijn we dan niet anders in dan andere regio's. Dat wat we hier bespreken en de problematiek hier zie je ook landelijk. Dus in alle regio's zie je het vraagstuk hoe we voorkomen dat wat we hebben afgesproken toch anders lijkt uit te pakken, zowel inhoudelijk als financieel en hoe we daarop beter kunnen sturen. Dat is ook de reden waarom wij vanuit deze regio echt proberen in het netwerk van de verantwoordelijke bestuurders en ambtenaren heel erg actief te zijn ten opzichte van de best practices elders. Soms leer je meer van de fouten van de ander en die leerpunten probeer je dan in je eigen regio te implementeren. Ik kan me voorstellen dat dat ook voor raadsleden zo is.

We hebben een aantal raadsleden die ook actief zijn in de landelijke vereniging van raadsleden. Dus dat is wellicht ook een manier. Ze kunnen dan meer sturing en controle krijgen om het uiteindelijk beter te doen. Dat is het doel van ons allen.

Kort gezegd, vanuit de ervaringen, ook uit de rest van het land, wisten we dat de manier van aanbesteden en organiseren van onze jeugdzorg eigenlijk moest veranderen. Dat is de reden waarom we hebben gekozen voor het traject van bestuurlijk aanbesteden. Uiteindelijk is de keuze gemaakt om de jeugdzorg in zijn totaliteit te segmenteren. Voor segment 1, de hoogcomplexere jeugdzorg, is gekozen om te werken met een beperkt aantal aanbieders. Dat moeten dan systeemaanbieders zijn, omdat je daarmee een dekkend zorglandschap hebt. En dan idealiter met een beperkt aantal onderaannemers, om vervolgens ook het hele landschap of de hele problematiek te kunnen bedienen. Dit is al zo'n voorbeeld dat je ziet dat raden daarover verschillend denken. De ene raad wil zo min mogelijk aanbieders, zodat je zo helder mogelijk inzicht hebt in met wie je nou eigenlijk je contract sluit. Er zijn ook raden, bijvoorbeeld van Tilburg, die het heel belangrijk vinden genoeg ruimte in te bouwen om specifieke problematiek voor specifieke groepen jongeren ook te kunnen bedienen. Dus zet nou niet elke onderaannemer buitenboord, maar zorg dat er ruimte is. Voor ons als bestuur is het dan af en toe best schipperen tussen hoe al die verschillende geluiden bij elkaar te brengen zijn. En dan laten we ons over het algemeen ook leiden door deskundigen van buiten, die hiermee ervaring hebben of ervoor hebben gestudeerd. En dat hebben wij in ieder geval niet.

Het is dus complex. We hebben gekozen voor een nieuwe vorm van aanbesteden, wat betekent dat we ook in een heel nieuwe constellatie met elkaar zijn gaan werken. Uit de dieper gaande analyse over wat er is fout gegaan, die u naar aanleiding van de radenavond in september heeft gekregen, zie je op een aantal aspecten wat er aan de hand is. Bijvoorbeeld de nieuwe inkoop. Als je een nieuw verbond en nieuw type contract aangaat wil je idealiter alles aan de voorkant geregeld hebben. Dat is ook onze inspanning geweest. Het feit dat dat niet is gelukt spijt ons. Dat heeft er iets mee te maken dat het gewoon heel complex is. We hebben allemaal een gevoel van spijt erover, omdat het ons ook in de problemen heeft gebracht. Het heeft ook heel veel tijd en capaciteit gekost om dat op orde te krijgen. Ik weet niet of het anders kan. Vanuit alle eerlijkheid, het is zó complex. Als ik naar het land kijk, en ik spreek veel met collega-bestuurders in het land over dit onderwerp, dan zie ik dat iedereen met hetzelfde vraagstuk zit en dat iedereen vanuit de raden de vraag krijgt om het aan de voorkant te regelen. Dat willen wij ook. En dat is ook onze inspanningsverplichting. Zo voelen we dat. Maar of het altijd op die manier ook gaat lukken, ik denk dat u begrijpt dat ik daarop niet 100% ja kan antwoorden. Want er zijn zoveel autonome en externe invloeden, die maken dat het ingewikkeld is. Het Rijk werkt niet altijd mee. We hadden het net over het verschil tussen de stijging van de kosten en de indexering. Het Rijk compenseert ons niet in de indexering. Indexering is cao en inflatie. Die veroorzaken een deel van de kostenstijging. En een ander deel wordt veroorzaakt door de autonome volumegroei. Dat is voor het totaal van de jeugdzorgkosten. De totale populatie blijft om en nabij stabiel, maar je ziet wel een verschuiving. Die zit inderdaad in segment 1. Je ziet dat de in- en uitstroom zich niet gedragen zoals tevoren was voorspeld. Dus je ziet dat de instroom hoge en complexe problematiek is, waardoor er een langere behandeltermijn is. En de uitstroom is dus ook lager. Dat is een van de kwesties. Er werden ook vragen over gesteld. Met Crossroads hadden we bijvoorbeeld niet tot op het niveau van regiebehandelaars afspraken gemaakt. In de bestuurlijke taskforce hebben we nu gezegd dat daarop beter gestuurd moet worden. Dus wat is de rol van de regiebehandelaar in een zorgorganisatie en hoe zorg je ervoor dat die ook zicht heeft op in- en

uitstroomcijfers? Het is niet vanzelfsprekend voor een GGZ-organisatie om het op die manier te doen. Een regiebehandelaar is een psycholoog of psychiater, en die stuurt in het algemeen niet op in- en uitstroom. De vraag is ook of je dat zou moeten willen. Dat is ieder geval een vraag die binnen die beroepsgroep leeft. Dus daarover afspraken maken is echt wel complex. Toch hebben we gezegd dat als we met Crossroads in zee willen gaan en we dit met elkaar op een bepaalde manier willen doen, dat het dan wel noodzakelijk is dat jullie intern in je eigen organisatie dat type afspraken maken. Zo voeren we eigenlijk dat bestuurlijke gesprek ook op een ander niveau dan we zijn gestart. En dat is denk ik ook een belangrijke constatering. We hebben echt onze neuzen gestoten. Zo voelt het wel. Blauwe plekken met onze eigen raden, maar vooral ook een blauwe plek met de Crossroads-partners. Ik denk dat de Crossroads-partners dat op een bepaalde manier ook zo hebben ervaren. Want zij hebben met al hun inzet en goede bedoeling ook het beste willen doen.

Van september tot nu merk ik dat we op een heel ander niveau met elkaar aan het werk zijn. Er zitten nu heel andere bestuurders aan tafel. De betrokkenheid is inmiddels op een totaal ander niveau georganiseerd. En dat helpt. En dat is ook de kern van dat nieuwe aanbestedingstraject. Dat gaat over partnerschap. En dat betekent dus dat je ook op een andere manier met elkaar stuurt. Dat is geen P maal Q. Dat betekent dus dat je ook op een andere manier over de kostenontwikkeling het gesprek met elkaar kunt voeren. Dat is niet altijd heel blauw, om het maar even in die termen uit te drukken, dat gaat soms ook over elkaar informeren over ontwikkelingen. Informeer elkaar over het type cliënt. Een andere complicerende factor naast de complexiteit van de jeugdzorg zelf is de arbeidsmarkt. Er is een enorme schaarste. Dat weten we. Daarover maken jullie je ook zorgen. Dat betekent eigenlijk dat je zo'n cao-ontwikkeling positief tegemoet moet gaan. Er is in 2024 12% cao-stijging binnen de jeugdzorg afgesproken. Waarom? Het is een van de meest complexe sectoren, waar we de mensen allemaal willen behouden. Het is superbelangrijk dat jeugdzorgmedewerkers willen blijven werken en dat die organisaties ook met ons willen werken. En dat is denk ik ook een ander dilemma dat wij als collega's af en toe ervaren. Wij willen niet dat jeugdzorgorganisaties eruit stappen of omvallen, want dan hebben we niks. Er is geen alternatief zo maar voorhanden voor GGD Brezorg, Sterk Huis of Amarant. Het is geen koekjesfabriek. We hebben te weinig psychiaters en te weinig jeugdbeschermers in het land. Die hele constellatie, die we met elkaar aan het bouwen zijn moeten we op zo'n manier verder brengen, dat we uiteindelijk aan onze gezinnen en kinderen het goede kunnen bieden. Sterker nog, alles wat we op dit moment doen en wat we met elkaar afspreken moet er uiteindelijk om gaan dat we die kosten in de hoogcomplexiteit zorg aan de sociale basis kunnen besteden. Aan het gewone leven. Waar gaat dat over? Het gaat erom dat je gewoon op school kunt blijven en dat je niet naar het speciaal onderwijs hoeft, omdat je een probleem hebt. Dat als je ouders gaan scheiden ze dat een beetje liefdevol doen en niet ervoor zorgen dat jij uiteindelijk in de jeugdzorg terecht komt. Dus dat vraagstuk, hoe te voorkomen dat onze jongeren in de jeugdzorg terechtkomen, is de transformatieopgave die we net zo zwaar voelen als u. Daartoe worden we voortdurend ook in onze eigen raden opgeroepen om eraan te werken. Van die totale constellatie zeggen we wel eens dat het een piramide is, met de sociale basis aan de onderkant. En het meeste geld gaat naar de top. Het zou anders moeten zijn. We moeten de piramide omdraaien. Zo zou het moeten en dat is waarmee we bezig zijn. En nog geen gemeente in het land heeft uitgevonden hoe het moet. Er is geen opleiding die zegt dat jij het zo en zo zult doen. Er is geen rekenkamer die ons daarop een klip en klaar antwoord geeft. Heel veel deskundigen om ons heen adviseren ons. En als u

zelf wel eens in uw privéleven een probleem heeft gehad dacht u ook hoe daarmee om te gaan. Dan krijg je soms twintig tegenstrijdige adviezen. Soms ga je dan toch maar gewoon op je intuïtie af. Alles overziende denken we dat dit voldoende is. En dan is het heel belangrijk dat we veel vaker dan we tot nu toe hebben gedaan het gesprek met u voeren. En dat doen we in onze eigen raden. Ik heb tegen mijn eigen raad gezegd dat ik hen een beetje ben kwijtgeraakt in het persoonlijke sparren. Ik denk dat we het formeel, ook in de informatievoorziening, goed hebben gedaan. Maar in het informele hebben we het niet goed gedaan, ook niet als collega's. Omdat we zien dat we eigenlijk veel minder dan een aantal jaren geleden gewoon echt inhoudelijke raadsavonden organiseren op thema's die in de jeugdzorg spelen. En dat moeten we weer gaan doen. En we moeten afspraken tevoren gewoon klip en klaar maken over wanneer en hoe wij u informeren.

Over de met Crossroads afgesproken interventies hebben we u informatie gestuurd. We hebben gezegd dat de data op orde moeten zijn. Dat betekent in feite dat we wel informatiestromen hadden. Maar de grote verwarring tussen mei en september ontstond erover dat data en de dashboards waarop data zijn gebaseerd niet overeen kwamen. Dat heeft te maken met de constatering, die ook in de analyse staat, dat bedrijfsinformatiesystemen niet op elkaar waren afgestemd. De informatie van GGZ Breburg en Amarant zit op een ander niveau. Je had dat idealiter tevoren goed af moeten spreken. Daarover zijn ook afspraken gemaakt, maar in de praktijk bleek dat dat niet op orde was. Op het diepste niveau kijken en volgen we hoe het nu gaat en of we daarover een beter gevoel hebben. De criteria voor instroom in segment 1 hebben we veel scherper gedefinieerd. Wanneer wel en wanneer niet, zodat we ook een begin kunnen maken met normaliseren, lichte ambulante hulp uit segment 4. En idealiter opgelost, bijvoorbeeld via de toegangsteams.

Over een gezamenlijke werkagenda voor de regio en Crossroads voor 2025 is al iets gezegd. Dat heeft u ook gezien.

Over het plan van aanpak van Crossroads zelf hebben we met elkaar uitvoerig gesproken, ook in het bestuurlijk overleg. Wij vinden dat het plan van aanpak, zoals Crossroads dat zelf heeft opgesteld, op dit moment een goede basis vormt voor hun manier van werken. We voeren daarover wel goede gesprekken. Over het plan van aanpak is een motie ingediend. Maar wij vinden het heel belangrijk dat je dat aan de partners overlaat. Dat is niet aan ons, wij zijn opdrachtgever. Dat betekent dat de partners daarin ook een zelfstandigheid hebben. Dat zou zomaar kunnen betekenen om de motie, die ons in een rol zet die niet de onze is, te ontraden. Dat zou zo zijn in een officiële vergadering, maar dat is dit niet.

Dan de elementen die Dion Dankers heeft genoemd, processen 'signen' en 'informen'. Nogmaals, soms is informeren ook zeggen dat je het nog niet weet. Dat is de harde les, die we hebben geleerd. Ik heb net al sorry uitgesproken, maar dat hadden we moeten doen. Zo simpel is het: wij weten het nog niet of wij hebben geen antwoord op deze vraag.

Het proces is belangrijk. Dat u weet wanneer u informatie van ons kunt verwachten. Dat u weet hoe het past in uw eigen planning- en controlcyclus als raad. En dat betekent dat we de individuele en regionale processen zodanig op elkaar moeten afstemmen dat die passend zijn. Waarbij ik dan toch maar even opmerk dat de individuele raden altijd de positie zouden moeten hebben om de eigen wethouder naar de raad te roepen om die over een bepaald onderwerp te laten informeren. Dat is ook wat Dion heeft proberen aan te geven. Het spanningsveld is ook een beetje het spanningsveld in de motie die hierover gaat. We hebben een voorstel gedaan voor een veel strakkere informatievoering. We vinden dat we het echt beter hadden moeten doen. Dat is denk ik ook de

kernboodschap uit de moties die hierover gaan. Tegelijkertijd wilt u die positie blijven houden, dus het is dan ook aan u en de raden om daaraan iets te doen en het met uw voorzitter daarover te hebben.

Ik wil nog twee punten maken en dan mag u mij vragen stellen. Ten eerste doen wij dit met zijn allen in een situatie waarin we zien dat we proberen op een bepaalde manier optimisme erin te houden. Er gaat ook heel veel goed. In de manier van werken, ook in deze nieuwe vorm, komen we veel dichterbij het onderwijs en het dagelijks leven van onze gezinnen en kinderen. En dat is echt waarover het gaat. Ik wil u meegeven te blijven werken op deze manier en dat we met onze partners hechter en closer worden om het goede te doen.

Mijn tweede punt is het volgende. Er is ook veel zorg naar de markt gebracht. Dat is ook een van de complicaties. Veel van de onderaannemers zijn in feite marktpartijen. Ik heb in ieder geval een motie van mijn raad meegekregen dat zorggeld zorggeld is. Dus dat is ook waar we naar kijken. Dus hoe kun je ervoor zorgen dat datgene wat je doet zoveel mogelijk aan zorg wordt besteed.

Het feit dat het Rijk het niet compenseert. Het is een ontzettend belangrijke uitspraak waarover Louis Teunissen het had. Op 30 januari, om 10 uur, gaat de commissie van deskundigen zijn eerste uitspraak doen of de autonome volumegroei die wij als gemeenten in het hele land hebben gezien met terugwerkende kracht door het Rijk gecompenseerd zou moeten worden. Dat is een ontzettend belangrijke uitspraak. Stel je voordat dat zo is, wat de VNG zegt, elk onderzoek laat zien dat het zo is, dan is er 11 maart overhedenoverleg, en hopen we dat er voor de zomer een uitspraak van het kabinet is. Stel je voor dat we gecompenseerd worden, dan zitten we hier ook op een heel andere manier. Laten we niet vergeten dat door de financiële druk, die u allemaal in uw gemeentes voelt, je soms bijna verplicht wordt om keuzes te maken die de sociale basis schaden. Daardoor weten we dat we het kind met het badwater aan het weggooien zijn, dat we op de verkeerde manier aan het werken zijn. Dat maakt dat de urgentie voor u natuurlijk heel groot is. Dat snap ik ook. En dat snappen wij ook als collega's. Dat vinden wij ook zo.

Tenslotte denk ik dat het belangrijk is dat wij u als regio vaker ook op de inhoud meenemen. En dan niet alleen op een radenavond. Onze zorgpartners hebben de boel opengegooid. Die hebben gezegd een open boekhouding te voeren. Al dat soort afspraken hebben we sowieso in contracten gemaakt. En we zijn die nu allemaal aan het uitvoeren. Maar het helpt ook heel erg als je het hier vaker met elkaar over hebt om te begrijpen wat het is. Wat gebeurt er nou bij Amarant en hoe ziet dat eruit? Wellicht kunnen we een gezamenlijk werkbezoek regelen en zorgpartners bijvoorbeeld uitnodigen om daar het gesprek te organiseren. Het is maar een suggestie. Ik wil het hierbij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hendrickx.

6. Rol van de raden

De voorzitter: Ik wil voorstellen dat wij nu het woord geven aan de heer Van Steen en vervolgens één reactieronde hebben op beide bijdragen. Wij hoorden al eerste reacties vanuit de bestuurscommissie op de moties. We gaan daarna uw vragen beantwoorden naar aanleiding van beide bijdragen. We kunnen het dan ook hebben over het vervolg.

Samen met u houd ik in de gaten dat u mogelijk thuis afspraken hebt en dat half een toch het einde van de vergadering is. Ik kan niet garanderen dat dat helemaal gaat lukken, maar we gaan wel tijdig

afspraken maken over het vervolg. En dan geef ik nu dus het woord aan de heer Van Steen en hebben we daarna de reactiebijdragen op de wethouders Hendrickx en Van Steen.

De heer Van Steen: Mijn stukje van de bijeenkomst is bedoeld om na te gaan hoe we de raden op een juiste manier en op tijd kunnen informeren, zodat zij comfort hebben in hun kaderstellende en controlerende rol. In de afgelopen jaren hebben we heel veel doorontwikkeld. In sommige dingen bent u heel uitgebreid meegenomen. In de uitvoering bent u niet meegenomen. Die kan wel degelijk heel relevant zijn om u uiteindelijk ook het vertrouwen te geven dat wij de zaken best wel best wel goed op orde hebben. We hebben echt heel veel goed op orde. Ik wil niet zo ver gaan als mijn collega die zegt trots te zijn, want dat is op meerdere manieren interpretabel. Maar ik zie wel dat wij uiteindelijk een heleboel zaken echt goed voor elkaar hebben en veel verder zijn dan heel veel andere regio's en heel veel andere gemeenten ook, om uiteindelijk die zorg goed vorm te geven. En nu is het de uitdaging om u dat beeld mee te geven, zodat u de juiste vragen kunt stellen en uiteindelijk ook de juiste gesprekken kunt hebben.

We hebben ook gezien dat er verschillen bij gemeenten zijn over de manier waarop de informatie-uitwisseling plaatsvond. Marcelle Hendrickx zei het ook al. Ik ben sinds 2018 wethouder. En wat we toen zagen is, dat er op veel plekken die informele gesprekken tussen de gemeenteraad en de bestuurder plaatsvond. Op heel veel plekken zijn die weggegaan. Er komt een nieuwe bestuurder, er komt een andere cultuur en dan verdwijnen er soms heel goede dingen. Misschien moeten we daar echt wel echt aandacht voor hebben.

Er zijn verschillende lijnen waarop we uiteindelijk informatie hebben gekregen. De bovenste lijn gaat over informatie van de regio, waarbij u een kostenoverzicht krijgt. Die komen in een voorstel richting de raad. Conceptjaarverslagen worden voor 15 juni bij de provincie aangeleverd. Met zijn drieën hadden we het erover wie de slechte boodschap gaat brengen. "Nou, doe jij het maar, dat past wel mooi in de P&C-cyclus." Er komt natuurlijk ook een begroting voor 2025, 2026. Er komt een begrotingswijziging 2025 aan op basis van de meegemaakte ontwikkeling. Op dit moment zijn we in een fase dat we met Crossroads helder hebben wat de afspraken voor 2025 zijn. Die zou je normaal gesproken tevoren willen hebben, maar gezien de ontwikkelingen was dat nog niet mogelijk. Die komen er wel aan. En dat betekent dat er een begrotingswijziging 2025 uiteindelijk ook uw kant op komt. Onze financials willen ook heel graag de Begroting 2026 opstellen. En op basis van die cijfers kunnen wij ook een wat reëler beeld geven wat er in 2026 gedaan moet worden. En op voorhand zeg ik maar dat dat niet een heel prettig bericht zal zijn, waarmee u geconfronteerd gaat worden. Er werd wel aan mij gevraagd om dat in ieder geval mee te geven.

In het blauw zijn de reguliere prognoses aangegeven, die we uiteindelijk met u delen. Dat gebeurt middels een raadsinformatiebrief. De derde prognose met de cijfers van 2024 komt ergens de komende weken. Die gaan wij bespreken met de financiële mensen van de regio. Afgesproken is na het rondje met de financials die informatie te delen met de gemeenteraden. Er zit soms wel een verschil in het moment, dat wij die informatie hebben en dat u die uiteindelijk krijgt. Dat is ook om uiteindelijk allerlei cijfers van de regio in de regio te delen, terwijl de wethouders en ambtenaren van de eigen gemeenten nog niet eens op de hoogte zijn van de consequenties van de cijfers die er uiteindelijk liggen. Dat is altijd een stoeimoment. In de laatste prognose van vorig jaar bijvoorbeeld liep de informatie niet altijd parallel. Toen hebben we ook afgesproken dat de wethouders op enig moment zelf maar de eigen prognoses moesten delen. En mijn gemeenteraad had dan het risico dat

die allerlei cijfers zag, waar wij nog niet eens duiding van hadden, maar die hebben we voor lief genomen. Maar dat is wel een stoeitocht. Uiteindelijk dank ik mijn collega's dat daarnaar is verwezen. We zijn altijd wel aan het pogen om er een soort simultaan proces voor in te richten, maar dat is niet altijd makkelijk.

De prognoses die we de afgelopen jaren deelden hadden we op basis van een heel goede monitor, een dashboard, dat we in 2019 zijn gaan inrichten. In de loop van 2020 en 2021 hebben we dat verfijnd. En we konden al die data uiteindelijk eigenlijk best wel goed voorspellen. We hadden een heel goed beeld over de ontwikkeling in het jaar en dat maakte het een stuk makkelijker om die prognoses, die begrotingen voor het jaar erna, in te delen. En toen kwam de nieuwe inkoop, er is al meer over gezegd. Die monitor, waar u het over heeft, hadden we echt goed op orde. Het enige wat er nu verkeerd is gegaan is dat de data van Crossroads, met niet alleen vier hoofdpartners, vier onderaannemers en een aantal andere onderaannemers, aanvankelijk niet goed zijn afgestemd met onze data. Het is al een paar keer gezegd. Daardoor hadden we ook echt een verkeerd beeld. Toen we dat zagen zeiden we met die taskforce, werkgroep, daaraan nu iets te gaan doen. Dat is ook gelijk het eerste dat na de zomer van 2024 is opgepakt. En we hebben die data, die monitoring, nu op orde. We hebben die afspraken lopen. Dat heeft alles te maken met de manier waarop we afspraken met Crossroads hebben gemaakt. Jarenlang hebben we al geen grip op met name de hoogspecialistische zorg en de in- en uitstroom, de behandelduur en de regiebehandelaren, waarnaar is verwezen en die eigenlijk autonoom zijn. Een medische professional laat zich niet door een of andere ambtenaar zeggen te moeten stoppen met de behandeling. En dat is best wel iets waar we tegenaan zijn gelopen. In het plan van aanpak, dat u allen heeft gezien, delen we de afspraken overmatig, zodat die monitoring ook veel betrouwbaarder wordt.

En dan komen we op de onderste rij. We hebben afgesproken u ieder kwartaal met een rapportage mee te gaan nemen. Dat gaat over tellen, maar ook vertellen. We hebben ook bestuurlijk ieder kwartaal een afspraak, om datgene dat in het plan van aanpak staat mee te nemen. In motie 3 staat prioriteiten stellen, maar we willen geen prioriteiten. We willen dat alles dat in het plan van aanpak staat wordt gerealiseerd. En daaraan hangt een tijdplanning en alles moet gewoon gebeuren. In het eerste kwartaal moeten zij hun aanmeldteam en ambulante team op orde hebben. Daar gaan we met hen het gesprek over voeren. En samen met de cijfers van de eerste kwartaalrapportage komen we bij u terug met ook nog onze bevindingen van het gesprek dat we met Crossroads hebben gevoerd. Zo hebben we een aantal vaste momenten in het jaar die we met u af willen spreken, om u uiteindelijk dat comfort te bieden.

De groene balk is doorlopend en laat het benodigde informele overleg zien. Af en toe kunnen we een radenavond inrichten. Uiteindelijk is het heel belangrijk dat u als gemeenteraden met uw eigen wethouder, ervoor zorgt om bij vragen of zorgen een modus te vinden om daarover het gesprek te voeren. In gemeenten wordt daarmee heel verschillend omgegaan. Ik weet dat een beperking voor sommige gemeenten is dat de griffier aangeeft: niks besloten bijeenkomsten, alles moet openbaar. Maar als we over zaken praten die de dienstverlening aan onze inwoners in de weg staat, of als het gaat over onderhandelingen, dan kan niet altijd alles in de openbaarheid. En als je die mogelijkheid niet hebt, dan ben je als wethouder ook beperkt om het goede gesprek met je eigen raad te kunnen voeren. Dus zorg vooral dat daar waar u behoefte en vragen heeft, dat u die aangeeft en dat u de wethouder ook de mogelijkheid biedt om daarover met u het gesprek te gaan voeren. Dat goede gesprek, dat we hier voeren, moet u lokaal ook voeren. De ontwikkelingen in segment 1 zijn de

directe aanleiding hiervoor, maar we hebben natuurlijk nog een gigantische uitdaging met segment 4. De instroom en de verwijzing van een huisarts gaan naar zorgaanbieders, die soms een commercieel belang hebben om klanten binnen te halen en om maar behandelingen te verlengen. Daarvoor hebben we gelukkig op dit moment in de regio een transformatiemanager actief, die met alle gemeenten gaat kijken hoe je hier lokaal het verschil in kunt maken. En ook daarover moet u het gesprek met uw wethouder aangaan. Want de kosten gaan voor de baten uit. Dat betekent dat er gewoon geïnvesteerd moet worden. Als u zegt dat het met gesloten beurzen moet, is dat naïef, omdat je echt aan de voorkant moet investeren om dat voor elkaar te krijgen. En dat is in deze tijden, met ons ravijnjaar voorogen, best wel een heel moeilijk gesprek in sommige gemeenteraden. Dus ga daarover het gesprek aan. Er zijn meerdere manieren om daar te komen. We hebben heel goede voorbeelden hoe het kan en hoe het ingericht kan worden. Ook met bewezen effectiviteit. Ga daarover het gesprek aan. Pak die momenten dat u zegt: wethouder, hoe staat het hiermee? Dit naast de normale prognoses en kwartaalrapportages, waarmee we bij u over Crossroads terugkomen en natuurlijk de reguliere cyclus. Daarmee heb ik volgens mij gelijk al iets over motie 6 gezegd. Die gaat over prioritering, verantwoordelijkheden en het plan van aanpak van Crossroads. En wij accepteren niet dat er dingen niet gebeuren. Over de onderliggende tijdplanning gaan we het gesprek aan. Daar blijven we op aansturen. En wij gaan zorgen dat u daarover geïnformeerd wordt. Tellen en vertellen in die rapportages.

Dan hebben we ook nog motie 6, 'Meer grip op de jeugdzorg'. Toen ik die motie las dacht ik daarmee al acht jaar bezig te zijn. U als raden heeft de indruk dat wij een heleboel dingen nog niet goed doen. Dat kan ik me ook voorstellen als u dit soort ontwikkelingen in segment 1 ziet. Maar we zijn al met zoveel goede dingen bezig en we bereiken al zoveel resultaten. Ik ga niet nog een keer zeggen hoe goed we het als regio doen. Maar we doen een heleboel zaken heel goed. Op de instroom krijgen we steeds meer grip. Over de uitstroom hebben we afspraken op een heleboel vlakken, evenals de behandelduur. En iedere ambtenaar jeugdbeleid kan elke dag inloggen en de actuele stand van zaken van zijn gemeente en de regio zien.

Over motie 7, 'Gelijke informatiepositie binnen de regio Hart van Brabant', hebben we aangegeven dat als we iets vanuit de regio versturen we dat met één druk op de knop doen, naar alle gemeenten op dezelfde manier. Er zit soms vertraging in. Niet in alle gemeenten moeten die brieven langs het college. Als die brieven langs het college moeten kan het zomaar zijn dat die twee weken later komen. Maar die informatie gaat wel gelijktijdig alle gemeenten in. En dan komt weer het tellen en vertellen. Dan is het afhankelijk van de behoefte van de eigen raadsleden op welke manier de wethouder daarop een vervolg of aanvulling moet geven. Daar waar het kan, kan ook de regio, iets doen, bijvoorbeeld met de radenavond die al gepland is in september. En misschien moeten er nog wel meer momenten komen, om het met zijn allen te bespreken. Want we hebben ook heel grote overeenkomsten tussen de aan te pakken problemen. Maar zorg vooral dat u daar uiteindelijk het gesprek over voert. En dan gaat motie 8 volgens mij over precies hetzelfde. En volgens mij heb ik daarmee mijn verhaal verteld en de moties deels als behandeld.

De voorzitter: Dank, mijnheer Van Steen. En dank aan beide wethouders voor het combineren van twee onderwerpen, waarover we het moesten hebben: terugblik en vooruitblik en de rol van de raden. Nu is het woord aan mevrouw Smit uit Tilburg.

Mevrouw Smit (Tilburg): Dank voor de twee verhalen, die op dit moment heel veel verhelderen. Dat geeft ook rust en vertrouwen.

Ik heb veel adviezen op de moties gehoord en hoop dat dat ook helpt bij de behandeling. Ik ben een beetje op zoek naar de status van jullie betogen. Hoe gaan we hier nu mee verder? Ik zie heel veel dingen die terugkomen in de moties. Als we gaan doen wat jullie hebben gezegd zijn we volgens mij op een plek waar we allemaal willen zijn. En dan kunnen we samen stappen voorwaarts maken. Dus zouden jullie ons kunnen geruststellen dat wat hier net is gezegd we ook terug gaan zien?

Bijvoorbeeld in een van de tussenrapportages, in gesprekken of tijdens het tellen en vertellen, wat u zo mooi zegt. Dus hoe gaan we het terugzien, zodat we na deze ochtend weer een nieuwe stap voorwaarts kunnen zetten?

En dan heb ik nog een tweede vraag. U zegt heel mooi 'tellen en vertellen', maar ik wil dat ook doen in dialoog. Want tellen en vertellen doe je in je eentje, maar het zou mooi zijn dat we nu voorwaarts gaan in dialoog.

De heer Van Steen: Dat is precies wat we voor ogen hadden: een beetje comfort bieden en een beeld geven van hetgeen wat er gebeurt en wat we voor ogen hebben. Wat ik hier vertel is eigenlijk al op de rails gezet. Dat betekent dat wij ieder kwartaal al gesprekken met Crossroads voeren, waarbij we echt die cijfers en de inhoud van het plan van aanpak... Zij gaan nu ook echt aan de gang. We hebben ze allemaal in de ogen gekeken. De bestuurlijke opdrachtgevers hebben in het laatste overleg echt een op een naar alle bestuurders gekeken en gezegd: sta hier ook achter. Voor hen betekent het ook een culturomslag in de eigen organisaties. Daar kunt u niets mee, maar in feite is dat dan een heel belangrijke stap, die we hebben gemaakt. In iedere kwartaalrapportage gaan we u daarin uiteindelijk meenemen. Ik stel voor dat we in het verslag van deze vergadering gaan kijken hoe we dat uiteindelijk concreet gaan doen. We zijn ook nog aan het stoeien over de manier waarop we aan die kwartaalrapportage van Crossroads vorm moeten geven. Zodat er een beetje structuur in zit en dat u uiteindelijk een aantal zaken kunt blijven volgen. Dus wat kpi's of relevante onderwerpen. We gaan kijken of we daar in terugkoppeling op deze vergadering iets mee kunnen nemen.

De voorzitter: Mevrouw Smit, gaat uw gang.

Mevrouw Smit (Tilburg): Toch nog een aanvulling. Dat meenemen in het verslag van deze vergadering is hartstikke mooi. Maar mij gaat het er met name om hoe we nu omgaan met de voorliggende moties. Ik voorzie dat die het niet gaan halen, maar ik merk wel de sterke behoefte om er iets mee te doen, ook door u. Beiden heb ik u horen praten dat u zaken gaat oppakken en u al met zaken bent begonnen. Het zou ook mooi zijn te monitoren. Daar ben ik zoekende naar. Hoe zien we de dingen die u zegt terug in het verslag, de tussenrapportage of het volgende gesprek, individueel of met elkaar?

De voorzitter: Ik voel als uw voorzitter dat er niet direct de behoefte is om alle moties te gaan behandelen. Daarom zal ik aan het einde van deze reactieronde een voorstel doen, dat iets verder gaat dan het verslag van de vergadering.

Ik kan me ook voorstellen dat u van het algemeen bestuur, op voorstel van de bestuurscommissie, een reactie krijgt. Een brief voor alle raden, waarin staat hoe we met die moties omgaan. En dan worden ook de hoofdlijnen van datgene wat hier door de woordvoerders namens de bestuurscommissie is gedeeld, nog eens vastgelegd. Dan heeft u ook als raden een brief, waarover u

met uw portefeuillehouders in discussie kunt gaan. Dit zijn dus de conclusies van de ochtend in Tilburg. Die kunnen uw raden goed of minder goed vinden. Daar praten we dan weer over in de bestuurscommissie en het algemeen bestuur. Daarover kom ik met een voorstel aan het einde van de bijeenkomst. Nu geef ik mevrouw Schouten het woord.

Mevrouw Schouten (Dongen): Een korte reactie, ook aansluitend op de motie die wij hebben ingediend. Aangegeven is het gesprek heel goed in de raad zelf te voeren. Omdat we allerlei informatie niet hebben weten we ook niet waarover we het kunnen hebben. Dat missen we heel erg in uw verhaal. Wij krijgen informatie pas veel later en daarover wil ik u een vraag stellen. Het gaat erom dat we van de regionale adviescommissie moeten horen dat er allemaal informatie bij andere raden ligt, waarvan ik denk dat ik die niet heb gezien. Daarvoor wil ik graag meer aandacht hebben.

De heer Van Steen: Het lijkt me een heel logische conclusie dat wij apart van rapportages opstellen we daarin ook iets opnemen. Dat moet voldoende houvast bieden om aan te geven of dat voldoende is of dat u over iets meer wilt weten. En dat u op basis van de rapportage afspraken maakt met uw wethouder over hoe daarover het gesprek gevoerd kan worden. Wij zijn ook op dit moment nog aan het zoeken. Het plan van aanpak Crossroads is voor ons heel belangrijk. Wij gaan die gesprekken voeren. Als wij hobbels tegen komen vermelden we die ook gewoon in die rapportages.

Mevrouw Schouten (Dongen): Dat begrijp. Maar als die rapportage in Tilburg in december komt, in Waalwijk in januari, dan kan die in Dongen pas in maart komen. Dat is het probleem waarmee we worstelen. Nu hebben we een brief gekregen, die in oktober landelijk is gestuurd. Die krijgen wij eind januari. U mag eerlijk weten, ik kijk raadsvergaderingen van andere gemeenten. Ik kijk naar informatie van andere gemeenten. Omdat ik er echt van baal dat ik altijd achter de feiten aanloop.

Mevrouw Hendrickx: Ik wil niet treden in persoonlijke relaties tussen raadsleden en hun bestuurder/wethouder. Dat gesprek moet u in uw eigen raad voeren. Tegelijkertijd hebben wij afgesproken dat gelijktijdigheid en gelijkwaardigheid van de informatie een belangrijk element moet zijn. Dat hebben we geprobeerd te formuleren in de afspraken, zoals we die u hebben voorgesteld in de inhoudelijke notitie die aan de voorkant van deze vergadering is gestuurd. Ik hoor heel goed wat u zegt. Dat betekent dat wij ook in de bestuurscommissie hebben afgesproken dat onze raden in principe op dezelfde manier gelijktijdig en gelijkwaardig geïnformeerd moeten worden. Dat geldt in ieder geval voor de informatie, die vanuit de bestuurscommissie naar u toe gaat. Daar heeft mijn college ook een voorstel voor gepresenteerd.

U raakt ook aan ander element. Er gebeurt ook zoveel in het land. Daar is er ook nog een informatiestroom. En die heb je soms nodig om te begrijpen waar het over gaat en welke vragen je zou kunnen stellen. Dat snap ik. Nogmaals, het is zoveel dat we moeten doen. We hebben het nu over één stukje. We zijn nu met segment 1 bezig, maar we zijn natuurlijk in de volle breedte met elkaar aan het werk. Maar we hebben gezegd eigenlijk opnieuw te willen kijken naar de kwaliteit van de informatievoorziening, die vroeger heel geregeld gestuurd werd. Die zou veel vaker ook de mix van externe landelijke informatie, voorbeeldprojecten, good en bad practices en een soort update van nieuwe informatie moeten bevatten, om te zorgen dat we met zijn allen ook begrijpen wat er in de buitenwereld gebeurt. U kunt ons daar ook mee helpen. Dat is ook de andere kant. Ik denk dat het ons ook helpt, omdat ook u daarin best wel verschillend opereert. Kijk goed naar wat we hebben

voorgesteld en lees het verslag van dit overleg, als reactie op de moties. En geef ons dan ook iets van een inhoudelijke reactie. Wat mist u nog en wat zou u nog extra willen. Dat zou helpen.

De eerste twee geagendeerde moties van Forum voor Democratie Tilburg hebben eigenlijk een veel bredere reikwijdte. Dat is niet het onderwerp van vandaag. Heel formeel zou ik moeten zeggen dat ze niet aan de orde zijn in deze vergadering.

We zien een aantal elementen waarmee we al bezig zijn en die we op de agenda hebben. Daarop kunnen we inhoudelijk best goed reageren. Het is best passend om in het verslag of in de brief naar aanleiding van deze vergadering aan te geven niet alleen te focussen op segment 1, maar ook te kijken naar wat we in de breedte wel of niet al doen. En laten we het daarna weer het gesprek met elkaar hebben. Maar dat kan ook via uw eigen raad, of dat gewenst is. Dus dat als reactie.

De voorzitter: Als voorzitter van uw vergadering en voorzitter van het algemeen bestuur heb ik mij onvoldoende gerealiseerd dat de informatievoorziening naar de raden toe op hetzelfde tijdstip moet plaatsvinden. Het komt ook in de brief te staan van de bestuurscommissie en het algemeen bestuur dat we dat eenduidig gaan regelen. Daar ga ik in het algemeen bestuur over spreken, omdat dat van belang is. Het moet niet zo zijn dat u een collega in een andere gemeente moet gaan bellen, omdat die de laatste informatie wel heeft, die u misschien ook al in de krant leest, omdat de krant de publieke informatie die naar raadsleden in Tilburg is gegaan misschien ook wel interessant vindt. En dan leest u in de krant iets dat u formeel nog niet heeft gekregen in uw eigen gemeente. Dat kan niet de bedoeling zijn. Dat moeten wij verbeteren en dat gaan wij ook doen. Dat is een toezegging, die u van deze voorzitter van het algemeen bestuur en voorzitter van de vergadering heeft.

Het woord is aan de heer Van Groos.

De heer Van Groos (Waalwijk): Dank u wel. Ik heb twee punten. Ten eerste is omstandig uitgelegd dat we in 2023 van start zijn gegaan, terwijl een heleboel dingen nog niet geregeld was, zoals bedrijfsvoering, monitoring en allerlei andere zaken. Er zijn vele voorbeelden genoemd. Hoe bestaat het dan dat de Bestuurscommissie Jeugd Crossroads heeft geloofd, eind 2023, dat het allemaal goed zou komen? Dat is mijn eerste vraag.

Dan mijn tweede vraag. Ik heb een motie van afkeuring ingediend, niet omdat ik zo ben van een afrekencultuur. Ik houd meer van het zelfreinigend vermogen. Maar ik vraag me naar aanleiding van deze casus af wie politiek verantwoordelijk is voor het contract en het contractbeheer. Is dat de voorzitter van de Bestuurscommissie Jeugd? Is dat de wethouder van de centrumgemeente, die de aanbesteding doet? Is dat de voorzitter van het algemeen bestuur? Is dat de hele Bestuurscommissie Jeugd?

De voorzitter: Een relevante vraag, mijnheer Van Groos. Ik ga die beantwoorden. Overigens staat het u vrij, als u bij deze bijeenkomst het goede gevoel heeft, om ons te melden dat u uw motie van afkeuring intrekt of niet in stemming brengt. Dat zou ik in ieder geval hebben gevraagd als we daaraan zouden zijn toegekomen. Het is een relevante vraag hoe nu precies de bestuurlijke verhoudingen liggen tussen gemeenteraad en wethouders of burgemeesters in deze verlengd lokaal bestuurssituatie. Het kan niet anders zijn dan dat die zijn zoals elders in organisaties gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen. Uiteindelijk heeft deze verenigde vergadering niet de bevoegdheid om welke bestuurder dan ook naar huis te sturen. Of dat nou een burgemeester of een wethouder is. Ook hebben u en het algemeen bestuur niet de bevoegdheid om te zeggen dat

wethouder X of bestuurslid Y niet goed heeft gefunctioneerd. U heeft alleen maar een directe bestuurlijke relatie met de wethouder of burgemeester, die u heeft afgevaardigd in de bestuurscommissie of het algemeen bestuur. Daar kunt u in uw raad een uitspraak over doen. Daar hoort ook een eventuele motie van afkeuring. U kunt er als verenigde vergadering wel een besluit over nemen, maar dat komt dan als een stuk ter kennisname bij de raden van die verschillende gemeenten terecht. Die moeten daar toch weer over gaan discussiëren en bespreken wat zij daarvan vinden in relatie tot onze bestuurder, die wij hebben afgevaardigd, de wethouder en de burgemeester. Relevant om te weten, de verantwoording uiteindelijk voor ons allen, of het nou wethouder of de burgemeester is, vindt in de eigen gemeenteraad plaats.

De heer Van Steen: Mag ik een inhoudelijke reactie geven?

De voorzitter: Dit is de formele reactie en op de inhoud mag u een reactie geven.

De heer Van Steen: Ik ben toch niet duidelijk genoeg geweest. We hebben eigenlijk een actueel dashboard bij iedere gemeente. Met actuele in- en uitstroom, welke zorgaanbieders, welke zorgsoorten er zijn. Partijen zaten al op een andere manier in onze contracten. Onze aanname was dat hun data van hun netwerkorganisatie uiteindelijk aansloot bij hetgeen wij al hadden. Het bleek dat, vanwege hun lump sum financiering en het anders gaan lopen van facturen, dat die niet goed op elkaar aan waren gesloten. Aan twee kanten hebben we ons dat niet goed gerealiseerd en dat hebben we hersteld. Dus we hadden de zaken echt op orde, alleen in de afstemming heeft dit niemand zich goed gerealiseerd. Dat hebben we ook gezegd. Achteraf hadden we dat misschien wel kunnen inschatten toen we de financiering op een andere manier gingen regelen. Dus beter kan ik het niet maken.

Mevrouw Hendrickx: Ik heb nog een element. Wat u nu overslaat is, dat we nu voor het eerst in staat zijn om lopende de operatie bij te sturen. En dat is echt het grote verschil met eerdere jaren. Dus voorheen werden we geconfronteerd met een afrekening bij de jaarrekening. En nu zijn we dus in staat om lopende het jaar te zien wat er gebeurt bij de verschillende organisaties en bij ons. En dat we dat niet op tijd op het juiste informatieniveau afgestemd hebben klopt. Dat hebben we net gezegd. Ik heb daarover al iets gezegd. We hebben onze neus gestoten. We waren misschien wat te optimistisch. Maar het grote verschil is dat we gaande de operatie nu zien wat we met elkaar te doen hebben. Bij dit soort complexe operaties moet je altijd ook vooruitkijken. Never waste a good crisis, zou ik bijna zeggen. We zijn echt op de goede weg. En dat is niet omdat ik iets wil bagatelliseren, want ik heb er echt pijn van wat er is gebeurd. Maar ik heb nog steeds het opportunisme dat ik denk dat dit de enige manier is waarop we met elkaar partnerschap ontwikkelen. En dat hoor ik u dan niet zeggen en dat vind ik nou jammer.

De voorzitter: De heer Van Groos, nog een reactie?

De heer Van Groos (Waalwijk): Voorzitter. Dit is de eerste keer dat wij worden geconfronteerd met een overschrijding van 15 miljoen euro, meer dan 20%. Dus dan wordt het wel lastig om dat te geloven.

En het andere is in reactie de voorzitter, die zei dat je politiek alleen je eigen wethouder verantwoordelijk kunt stellen. Ik vind dat we als gemeenteraad van Waalwijk de wethouder van Waalwijk niet weg kunnen sturen voor wat er hier mis is gegaan. Maar dat maakt het ondertussen

ook heel lastig om in een gemeenschappelijke regeling te werken, op een terrein waar zoveel aan de hand is, waar zoveel geld in omgaat. Het gaat om een miljoenenbedrijf.

De voorzitter: Ik snap het dilemma dat u schetst. Ik kan het niet veranderen, want dat is de wet. U weet net zo goed als ik, want u loopt ook al wat jaren mee in het openbaar bestuur, dat wij sinds de Tweede Wereldoorlog discussies voeren over de wijze waarop wij de intergemeentelijke samenwerking beter kunnen vormgeven. Er is nog eens een partij opgericht, die daarover heel duidelijke opvattingen had. Ik kan u verzekeren dat ik voorlopig de Wet gemeenschappelijke regelingen niet zie veranderen. Ik kan daarop zeggen dat er mogelijk twee andere oplossingen zijn: we maken één grote gemeente Hart van Brabant. Dan heeft u een bestuur hier zitten en dan kan het in een keer geregeld worden; of wij komen vanuit Hart van Brabant met het voorstel om het ei van Columbus in Den Haag neer te leggen over het verbeteren van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Ik denk niet dat we daaraan een zinvolle tijdbesteding hebben. Dus misschien optie 1.

De heer Van Groos (Waalwijk): Daar ben ik niet voor. Ik zal wel nadenken over hoe we als raden buiten de besturen elkaar opzoeken om zaken met elkaar te regelen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Van Hest (Loon op Zand): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mevrouw Hendrickx bracht op een gegeven moment een zin naar voren waarvan ik dacht dat dat toch wel lef hebben is. U durft gewoon te zeggen dat we onze feeling in de raad even kwijtgeraakt. Misschien zijn we hier bij elkaar de feeling kwijtgeraakt. Er was in 2013 iemand met heel veel tijd, die heel veel sprak over kansen. De heer Van Steen wil ik graag een kans geven. U gaf op uw sheet aan het zo te gaan doen. Dat is de intentie. De aangeleverde moties zijn er nog niet in verwerkt. U geeft ook in uw presentatie aan dat er nog iets heel negatiefs aan komt. Maar dat was even tussen neus en lippen door. Ik zag die twijfel. Dit is de kans die ik u wil geven. Als u straks terugkomt en u gaat iets vertellen over hoe we het eigenlijk gaan doen, doe ons dan een plezier. Geef ons het voorbeeld van de aankomende negativiteit. Neem dat nou eens mee en ga eens kijken of je in dat proces aan kunt geven waar de raden zelf daadwerkelijk iets kunnen doen met betrekking tot dat negatieve. Als u er niet uitkomt weet ik zeker dat de collega naast u, u kan helpen.

De heer Van Steen: Uiteindelijk heb ik vorige week doorgekregen dat die begroting er echt aan gaat komen. We weten nog niet hoeveel, daar zijn we zelf nog niet in meegenomen. Maar we hebben ook gezegd dat we daar aardig van schrikken. Uiteindelijk hadden we met zijn drieën het idee dat we hier niet in maart bij elkaar kunnen komen en deze waarschuwing aan de voorkant ook moeten meenemen. Dus ik trok het kortste lootje en mocht het u vertellen. Dat geeft ook de mogelijkheid om dit in het complete communicatieproces, waarom vandaag best wel een roep is geweest, nu al mee te nemen, waardoor er eigenlijk al een verbeterslag gemaakt kan worden. Het goede nieuws is dat sinds dit najaar jullie afstemming hebben. Dus ik hoop oprecht dat we het komend jaar veel beter in staat zijn om te monitoren en veel vroeger met kostenaanpassingen kunnen komen. Ik kreeg ook nog een appje dat we met de geconstateerde overschrijdingen in de jeugdzorg en uw begrotingen ook al besparingen hebben ingeboekt, die vertaald zijn in begrotingen. Dus we kregen ook nog het nieuws dat die ie besparingen niet zijn gerealiseerd door de ontwikkelingen, maar daardoor valt het gat een stuk groter uit. Dat is blij maken met een dode mus, dat gaan we in de toekomst veel vroeger en veel beter aan u communiceren.

De voorzitter: Dit is het einde van de discussie. Ik ga straks een aantal dingen vastleggen voor het vervolg. Dan spreken we er nog een keer over, want anders gaan we in ieders vrije tijd verder. Ik geef mevrouw Smit nog even het woord.

Mevrouw Smit (Tilburg): Ik wil nog even stil staan bij dit moment, want dit zijn de laatste paar dagen dat wethouder Hendrickx in haar functie hier voor de regio haar uiterste best nog steeds aan het doen is om dit voor elkaar te krijgen. Niet alleen heeft zij elf jaar haar best gedaan voor de gemeente Tilburg, maar ook voor deze regio, samen met de jongeren. Dus ook in deze regionale setting. Dank je wel!
(Applaus)

Mevrouw Hendrickx: Graag gedaan!

De voorzitter: Nog zes dagen.

De heer Van Steen: Er komt nog een bericht door dat ik een griffier beledigd heb.

De voorzitter: Dat heeft de voorzitter niet zo ervaren, maar u gaat daarop in. Er is iets gezegd over griffiers, die een heel goede functie in dit proces vervullen.

De heer Van Steen: Precies. De griffiers hebben uiteindelijk een rol in het zorgen voor momenten, waarop de raad met de wethouder het gesprek gaat voeren. Wat hebben we gemerkt, wat ik probeerde te duiden, in sommige gemeenten werd aangegeven besloten bijeenkomsten niet mogelijk te maken. Ik heb twee keer per jaar een gesprek met mijn raad, besloten, waar iemand bij zit die ermee te maken heeft. Maar dat kan niet overal. Dus het was meer een opmerking dat het in sommige gemeenten wel kan en niet specifiek griffiers die daarin een rol zouden hebben. Dus op voorhand, sorry griffiers, voor die opmerking.

De voorzitter: In dit soort vergaderingen is tegenwoordig het appverkeer minstens zo intensief als hetgeen in de vergadering gebeurt. Relevant is hetgeen in de vergadering gebeurt. Ik heb geen belediging van een griffier of griffiers gehoord. Want de functie van griffiers is om te adviseren over beslotenheid. De heer Van Steen heeft naar mijn mening terecht gezegd dat het moeilijk is om over zaken, waarover je graag met raden als wethouder of burgemeester wilt spreken, maar waarvan je geheimhouding kunt uitleggen of toelichten, dat het moeilijk is om per definitie alles in een openbare vergadering te doen. Dat is ook de mening van de burgemeester van Tilburg. En we gaan nu naar de burgemeester van Waalwijk luisteren.

Mevrouw Ausems (burgemeester Waalwijk): Ja, voorzitter, een laatste opmerking als het mag. Ik wilde jullie allemaal bedanken. Want ik denk dat dit een heel mooi voorbeeld is van vertrouwen. Ik hoop dat dit de basis is voor vertrouwen. Bedankt ook voor jullie komst op zaterdagochtend. Maar ik wilde vooral ook erbij stil staan dat op deze zaterdagochtend ongelooflijk veel mensen betrokken zijn bij de hele organisatie. Ik wilde jullie van de organisatie bedanken, omdat heel veel mensen zich ongelooflijk druk hebben gemaakt om deze bijeenkomst op zaterdagochtend mogelijk te maken.
(Applaus)

De voorzitter: Kijk, zo gaat dat in de raad van Tilburg altijd. Vanuit de verenigde vergadering worden de noodzakelijke complimenten terecht enerzijds aan wethouder Hendrickx gegeven en anderzijds aan degenen die deze vergadering hebben georganiseerd en voorbereid. En zitten hier ook om het

allemaal te verwerken. Die complimenten zijn volkomen terecht. Die had de voorzitter natuurlijk ook oprecht willen zegen, maar dat hoeft ik niet meer te zeggen, omdat u daarvoor al terecht geapplaudisseerd heeft.

De taak van de voorzitter is dan wel dat we nu tot een afronding kunnen overgaan en dat we niet de voorliggende moties bespreken. We hebben kennisgenomen van hoe het algemeen bestuur met die moties zal omgaan.

U krijgt op voorstel van de bestuurscommissie van het algemeen bestuur in alle raden gelijktijdig een brief, die ook is gepubliceerd. Daarin staat op welke wijze wij conclusies uit deze vergadering hebben getrokken, op welke wijze wij de opmerkingen in de moties hebben verwerkt of afwijzen. Daarover heeft u ook een paar woorden gehoord. Dat komt allemaal in een brief te staan die naar de raden gaat.

Ik zal zorgen dat die brief op een zodanig tijdstip bij u beschikbaar is, dat u ook in uw raden daarover gediscussieerd kunt hebben, voor de datum genoemd in de brief die ik ook moet sturen, gelet op de Gemeentewet en onze gemeenschappelijke regeling. Ik moet namelijk formeel nog een nieuwe verenigde vergadering bijeen roepen, gelet op het ontbreken van het quorum aan het begin van deze ochtend. Die brief krijgt u ook. Ik zal zorgen dat voor de datum van die geplande vergadering u de brief heeft, inhoudelijk met alle reacties vandaag, zodat u die in uw raad kunt bespreken. En dan hoop en verwacht ik verschillende reacties van algemeen bestuursleden te krijgen dat er in hun raad verder geen behoefte aan de verenigde vergadering is, omdat dan het gesprek in de gemeenteraden is gevoerd en de brief van het algemeen bestuur en de bestuurscommissie helder was. Zo gaan we verder. Zo maken we die robuuste samenwerking op het gebied van de aanpak van de jeugdzorg Hart van Brabant nog beter. En dat betekent dat we nog in heel veel regio's de voorbeeldregio zullen blijven, waarvan ze zeggen dat het een knap lastig vraagstuk is hoe we in dit land de jeugdzorg geregeld hebben en hoe we het samenspel hebben tussen private partijen, die het moeten doen en de publieke partijen die daar verantwoording over moeten afleggen. Dat hebben wij vandaag hier op zijn Brabants en op zijn Harts gedaan. Met die afronding, als u daarmee kunt instemmen, en het gegeven dat dat ook vastligt in de notulen van deze vergadering, kunt u ons daaraan houden.

Mevrouw Schouten (Schouten): Ik vind het jammer. Ik snap het gezien de tijd. Ik wil wel het verzoek doen dat de indieners van de moties ook de mogelijkheid krijgen om op papier een reactie te geven. En dan is er een klein beetje een toelichting waarom wel of niet. En dan kunnen de raden daarover onderling zelf de discussie voeren.

De voorzitter: Dan wil ik het zuiver houden. Ik ga niet de tekst die het algemeen bestuur vaststelt op voorstel van de bestuurscommissie eerst bespreken met individuele raadsleden, die een motie hebben ingediend voor de verenigde vergadering. Wij zullen regelen dat indieners van moties een reactie kunnen geven op de brief, die ook iets zegt over hoe die moties wat ons betreft moeten worden afgedaan. Die reacties zullen we gelijktijdig verspreiden naar al die gemeenteraden. Daarop zal de secretaris letten. Ik moet dat gescheiden houden, want op een brief van het algemeen bestuur en de bestuurscommissie ga ik niet individuele raadsleden het recht geven om daar nog iets aan toe te voegen of af te doen.

Mevrouw Schouten (Dongen): Het was precies de bedoeling dat we dus een reactie konden geven.

De voorzitter: Dat gaan we regelen en het punt is heel duidelijk overgekomen. En daar hecht ik als voorzitter van Hart van Brabant ook aan, u heeft recht op dezelfde informatie op hetzelfde moment. Daar moeten we het in het algemeen bestuur ook over hebben. Maar u heeft ook de leden van de bestuurscommissie gehoord hoe dat zij vinden dat zij daarmee om willen gaan.

Als dat de conclusie mag zijn, dan krijgt u dus twee brieven, een mededeling over een geplande verenigde vergadering, op een zodanig tijdstip dat we ook nog kunnen zeggen dat die niet nodig is, omdat de afhandeling van de van het algemeen bestuur gekregen brief afdoende is. Dat gaan we meemaken.

7. Stemming over de moties (stemming heeft niet plaatsgevonden)

Stemming heeft niet plaatsgevonden.

8. Sluiting van de vergadering

De voorzitter: Ik dank u allen heel hartelijk voor uw komst. Ik wens u heel veel plezier op de rest van deze zaterdag en hoop dat u nog op tijd thuis bent als u afspraken had. De bijeenkomst is gesloten (12.47 uur).